

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 08705

MAYSELEKH FAR KINDER

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

מעשה לעד פאר קינדער

בוך איינס

צווייטע אויפלאגע

פארלאג „ידישע שול אין מעקסיקע“

— 1947 —

פֿון קוואַל
מעקסיקע

אילוסטראציעס און שער בלאט
א מתנה דער יידישער שול פון
ארכיטעקט און געוועזענעם
תלמיד

אברהם ענגעל

“CUENTOS PARA NIÑOS”

Editado por el Colegio Israelita de México

SEGUNDA EDICION

Imprenta “SABER,” Bajío No. 319

מיין ערשט יידיש בוך

האָבן מיר געקויפט

מיין טאָמע און מיין מאַמע

דעם טאָג אין

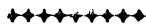
דעם חודש

פון דעם יאָר

ווען איך בין אַלט געווען

יאָר מיט חדשים

צו די לערער

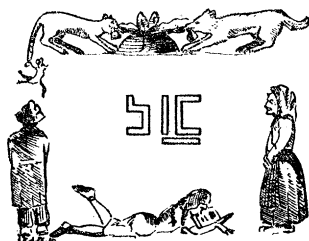

לערנען מעשהלעך מיט קינדער הייסט אזויפיל מאָל פּאַרלייענען,
לייענען, דערציילן, שפּילן, פּאַרשטעלן, צונעבן, אַראָפּנעמען, ענדערן און
בכלל אויסנוצן אין אלערליי אַרבעטן און שפּילן ביז דער אינהאַלט, די
בילדער, אויסדרוקן און שפּראַך בכלל זאָלן ווערן אַן אייגנס פּון די קינדער.
„וויסן“ — קענען „דערקלערן“ איז דאָ ניט וויכטיק לגמרי.

אַ מייל מעשיות און לידער זיינען צום זינגען. די נאָטן קען מען קריגן

אין דער יידישער שול אין מעקסיקע.

דער רעטער

דער פריילינג איז געקומען, האָט דער זיידע נוח פאר
דער ארבעט זיך גענומען און האָט פארזעצט א רעטער.
איז געקומען דער זומער, איז דער רעטער אויסגע-
וואקסן א גרויסער, א גרויסער און א געראַטענער.
האָט דער זיידע נוח געוואָלט דעם רעטער פון דער
ערד ארויסשלעפן.

ער שלעפט און ציט, ציט און שלעפט און ארויסשלעפן
דעם רעטער קאָן ער נישט.
האָט דער זיידע נוח די באַבע זלאַמע גערופן, זי זאָל
אים העלפן דעם רעטער פון דער ערד ארויסשלעפן.
די באַבע זלאַמע שלעפט דעם זיידן פאר דער קאפּאָ-
טע, דער זיידע נוח שלעפט דעם רעטער מיטן גאנצן כוח,
זיי שלעפן, ציען, ציען, שלעפן, נאָר דעם רעטער ארויס-
שלעפן קאָנען זיי נישט.

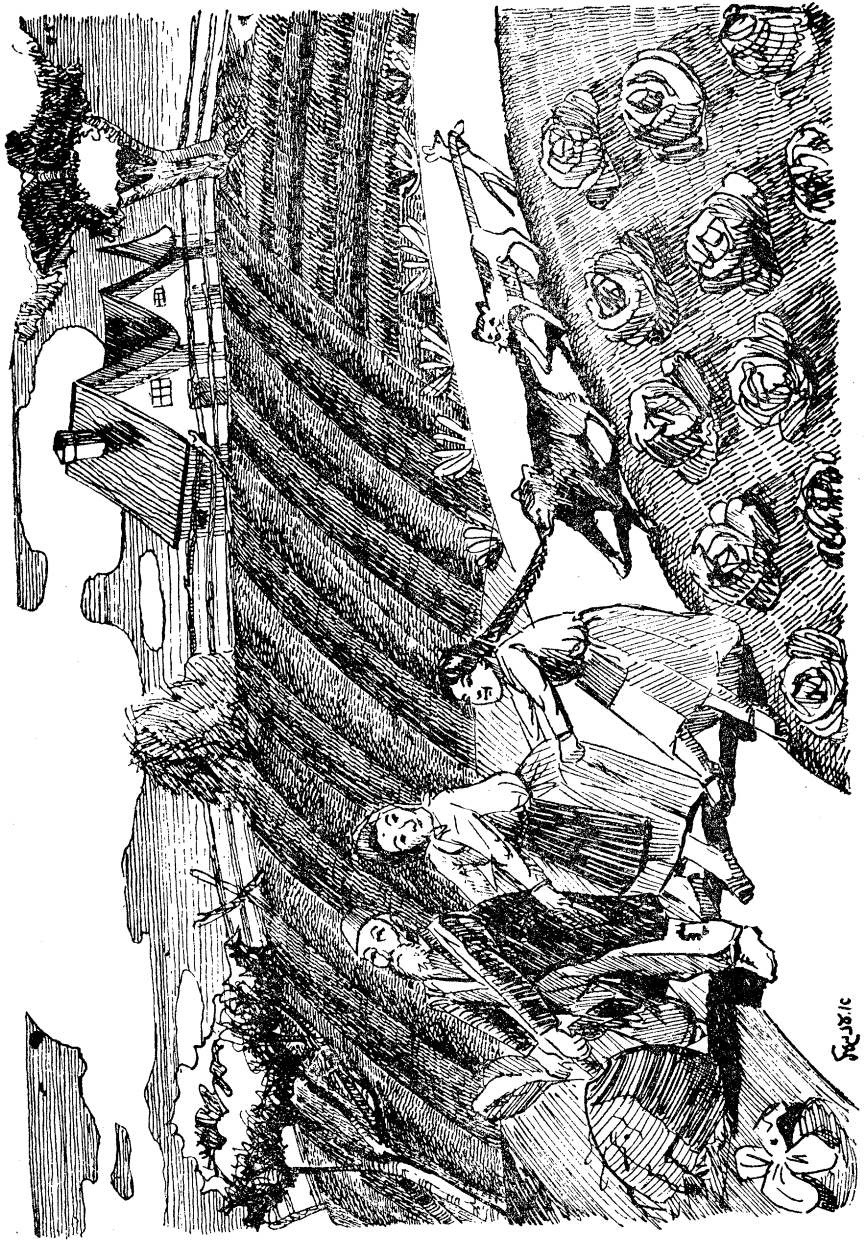
האָט די באַבע זלאַמע גערופן איר אייניקל פריידל.
דאָס אייניקל פריידל שלעפט די באַבען פארן קליידל,
די באַבע זלאַמע שלעפט דעם זיידן פאר דער קאפּאָטע.

דער זיידע נוח שלעפט דעם רעטעך מיטן גאנצן כוח, זיי
שלעפן, ציען, ציען, שלעפן, נאָר ארויסשלעפן דעם רע-
טעך קאָנען זיי נישט.
האַט דאָס אייניקל פריידל גערופן דאָס הינטעלע טרע-
פעלע.

הינטעלע-טרעפעלע שלעפט דאָס מיידעלע פריידע-
לע פאָרן צעפעלע, דאָס אייניקל פריידל שלעפט די באַ-
בען פאָרן קליידל, די באַבע זלאַטע שלעפט דעם זיידן
פאָר דער קאפּאַטע, דער זיידע נוח שלעפט דעם רעטעך
מיטן גאנצן כוח, זיי שלעפן, ציען, ציען, שלעפן, נאָר
ארויסשלעפן דעם רעטעך קאָנען זיי נישט.
האַט דאָס הינטעלע-טרעפעלע גערופן דאָס קעצעלע-
דראַפּקעלע.

קעצעלע-דראַפּקעלע שלעפט דאָס הינטעלע פאָר א
לאַפּקעלע, הינטעלע-טרעפעלע שלעפט דאָס מיידעלע
פאָרן צעפעלע, דאָס אייניקל פריידל שלעפט די באַבען
פאָרן קליידל, די באַבע זלאַטע שלעפט דעם זיידן פאָר
דער קאפּאַטע, דער זיידע נוח שלעפט דעם רעטעך מיטן
גאנצן כוח, נאָר ארויסשלעפן דעם רעטעך קאָנען זיי
נישט.
האַט דאָס קעצעלע-דראַפּקעלע גערופן דאָס מייזעלע-
ברעקעלע.

מייזעלע-ברעקעלע שלעפט דאָס קעצעלע פאָרן עקע-
לע, קעצעלע-דראַפּקעלע שלעפט דאָס הינטעלע פאָר א
לאַפּקעלע, הינטעלע-טרעפעלע שלעפט דאָס מיידעלע

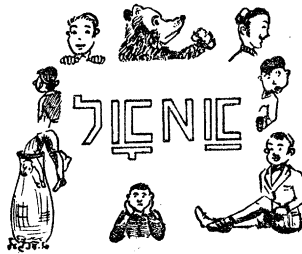
Severic

פארן צעפעלע, דאָס אייניקל פריידל שלעפט די באַבען
פארן קליידל, די באַבע זלאַטע שלעפט דעם זיידן פאר
דער קאפּאַטע, דער זיידע נוח שלעפט דעם רעטעך מיטן
גאנצן כוח, זיי שלעפן, ציען, ציען-שלעפן און האַבן קוים
דעם רעטעך פון דער ערד ארויסגעריסן.

דער זיידע קוועלט, דער רעטעך אים געפעלט, די באַ-
בע זינגט, דאָס אייניקל שפּרינגט, דאָס הינטעלע האוו-
קעט, דאָס קעצעלע ניאווקעט און דאָס מייזעלע-ברעקע-
לע פּאַכעט מיטן עקעלע.

דעם ערשטן שבת, נאָך דער שול, אויב די קינדער
וועלן ביים טיש זיצן שטיל, וועט די באַבע דעם רעטעך
אַפּשיילן, און דעם זיידן מיט די קינדערלעך צעטיילן: גע-
שאַבן, געבראַקט, באַזאַלצט מיט זאַלץ, פאַרהאַקט מיט
ציבעלע, באַגאַסן מיט שמאַלץ. די קינדער וועלן עסן
מיטן פולן מויל, און דעם זיידן העלפן זינגען זמירות
אויפן קור; און די באַבע וועט זיצן ביים טיש אנטקעגן
און קוועלן, שמייכלען, האַבן גרויס פאַרגעניגן.

די רביצין מיט די אייניקלעך

איז געווען א רב מיט א רביצין איין מאָל פרייטיק
 איז דער רב אוועק אין שול, — די רביצין אין מיל,
 און די קינדערלעך זיינען געבליבן אליין אין דער היים.
 נישט ווייט, אין וועלדל האָט א בער געוויינט. האָט ער
 געזען, דער רב איז אוועק אין שול, די רביצין אין מיל און
 די קינדערלעך זיינען אליין אין שטוב, איז ער צו דער
 טיר צוגעגאנגען און קלאפן אָנגעהויבן:

טוק-טוק-טוק!

טוק-טוק-טוק!

טראך-טראך-טראך-אך!

— קינדערלעך, קינדערלעך, עפנט מיר אויף, גיט מיר
 א שטיקעלע חלה מיט פיש, איך בין אז אַרעם יינגעלע.

— ניין, ניין! האָבן די קינדערלעך אויסגעשריגן.

— ניין, ניין!

דו ביסט א בער

און קומסט אהער,

קומסט פון טיפן וואלד

אונדז אויפעסן באלד.

דער בער איז אוועק, זיך איבערגעטאן, צו דער מיר צו
געגאנגען און ווידער קלאפן אָנגעהויבן:

טוק-טוק-טוק!

טוק-טוק-טוק!

— קינדערלעך, קינדערלעך! עפנט מיר אויף! גיט מיר
א ביסקעלע קאשע. איך בין דאָס ישיבה-יינגל, וואָס עסט
ביי אייך שבת.

— ניין, ניין! — האָבן די קינדערלעך אויסגעשריגן.

— ניין, ניין!

דו ביסט א בער

און קומסט אהער,

קומסט פון טיפן וואַלד

אונדז אויפעסן באלד.

דער בער איז אוועק, זיך ווידער איבערגעטאן, צו דער
מיר צוגעגאנגען און קלאפן גענומען:

טוק-טוק-טוק!

טוק-טוק-טוק!

— קינדערלעך, קינדערלעך! עפנט מיר אויף! גיט מיר
א שטיקעלע קוגל! איך בין אנדריי דער גוי, וואָס נעמט
ביי אייך די שבת-לייכטער אראָפּ. איך האָב אייך שבת-
אויפס געבראכט.

— ניין, ניין! — האָבן די קינדערלעך אויסגעשריגן.

— ניין, ניין!

דו ביסט א בער

און קומסט אהער,
קומסט פון טיפן וואלד
אונדז אויפעסן באלד.
דער בער איז אוועק א צערייצטער. זיך ווידער איבער-
געטאן. צו דער טיר צוגעגאנגען, און קלאפן אנגעהויבן:
טוק-טוק-טוק!
טוק-טוק-טוק!
— קינדערלעך, קינדערלעך! עפנט מיר אויף! גיט מיר
א ביסעלע צימעס. איך בין העשל דער שמש, וואס רופט
אין שול אריין.

— ניין, ניין! — האבן די קינדערלעך אויסגעשריגן.
— ניין, ניין!

דו ביסט א בער
און קומסט אהער,
קומסט פון טיפן וואלד
אונדז אויפעסן באלד.

איז דער בער אין כעס געווארן, א שטארקן כרום
געטאן און א זעץ געטאן אין טיר — און די טיר צעפראלט.
די קינדערלעך האבן זיך שטארק דערשראקן און זיך
באהאלטן: איינער אויפן אויוון, איינער אין אויוון, איינער
אין שאפע און איינער אונטער דער שאפע, איינער אויפן
טיש, איינער אונטערן טיש, איינער אויף דער קאנאפע,
איינער אונטער דער קאנאפע, און דאס קליינע העשעלע
האט זיך באהאלטן אין א קליין פלעשעלע.
איז דער בער אריינגעגאנגען, דעם אויוון געעפנט,

דעם משאַלנט אויפגעגעסן, דערנאָך די קינדערלעך אויפ-
געזוכט פון אויוון, פון אונטערן אויוון, פון שאפע, פון אונ-
טער דער שאפע, פון קאַנאַפע, פון אונטער דער קאַנאַפע,
און — האם! האם! — זיי אלע איינגעשלינגען.

דערנאָך זיך ארומגעקוקט, ארומגעקוקט, געכאַפט די
פּיס אויף די פלייצעס און אין וואַלד אריין.
דער רב איז געקומען פון שול, די רביצין — פון מיל,
זעען זיי: מירן — אָפן, דער משאַלנט — אויפגעגעסן און די
קינדערלעך זיינען נישטאָ.

האַבן זיי די קינדערלעך געזוכט, אויפן אויוון, אין
אוייוון, אין שאפע, אונטער דער שאפע — נישטאָ. אויפן
מיש, אונטערן מיש, אויף דער קאַנאַפע, אונטער דער
קאַנאַפע, — נישטאָ.

פּלוצים הערן זיי:

— מאמע, מאמע, אָט בין איך! אָט בין איך!

האַט די רביצין א קוק געטאָן און דערזען: העשעלע
באהאַלטן אין א קליין פלעשעלע.

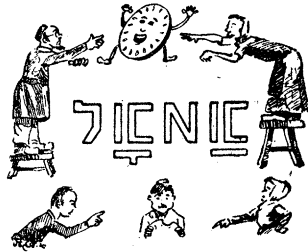
האַט זי העשעלען פון פלעשעלע ארויסגענומען, האָט
איר העשעלע דערציילט, ווי דער בער האָט די מירן אויס-
געזעצט, דעם משאַלנט אויפגעגעסן, די קינדערלעך איינ-
געשלאנגען, און אין וואַלד אַוועק.

זיינען זיי אין וואַלד אַוועק, דעם בער צו זוכן: גייען זיי
וואַלד איין, וואַלד אויס, דערזען זיי אין עק וואַלד דעם
בער שטיין.

האַט די רביצין דעם בער אָנגעהויבן אזוי פארנארן:

— בערעלע, בערעלע! קום אהער, נא דיר א שטיקעלע
 חלה מיט פיש!
 — וויל איך נישט.
 — בערעלע, בערעלע! קום אהער, נא דיר א ביסעלע
 קאשע.
 — וויל איך נישט.
 — בערעלע, בערעלע! קום אהער, נא דיר א שטיקעלע
 קוגל!
 — וויל איך נישט.
 — בערעלע, בערעלע! קום אהער, נא דיר א בעכערל
 וויין אויף קידוש!
 — איך וויל, איך וויל! — האט דער בער אויסגעשריגן
 און איז צו דער רביצין צוגעלאפן.
 האט אים די רביצין וויין געגעבן, איז ער איינגעשלאפן.
 האט אים די רביצין דעם בויך צענומען, און אלע קינד-
 דערלעך געפונען.
 די קינדערלעך האבן שטעקנס געכאפט, און דעם בער
 פארטריבן אין טיפן, טיפן וואלד אריין.

דאס קוכעלע

איז געווען א זיידע און א באַבע, בעט דער זיידע:
— באַק מיר, אלטימִשקע, א קוכעלע אָפּ.
— פון וואָס זאָל איך עס דיר אָפּבאַקן? — זאָגט די
באַבע, נישטאָ קיין מעל.
זאָגט דער זיידע: — אין אלע ווינקעלעך, וועסטו זוכן
וועסטו נאָך עפעס געפינען.
האַט די באַבע געפּאָלגט און איז אין קאַמער אוועק,
אלע ווינקעלעך ארומגעשארט, אלע פּאָליצעס ארומגע-
ווישט און פון דעם מעל א קוכעלע פּאַרקנאַטן און איז
אויפן אריינגעזעצט. אויסגעבאַקן דאָס קוכעלע, פון אויפן
ארויסגענומען און אויפן פענצטער געלייגט — עס זאָל
זיך אויסקילן.
לייגט דאָס קוכעלע אויפן פענצטער, לייגט, לייגט, ביז
סייז דעם נימאס געוואָרן צו לייגן און — אראָפּגעקייקלט
זיך: פון פענצטער צו דער טיר, פון דער טיר צום גראָז,
און פון דעם גראָז אויפן וועג אראָפּ — און אוועקגעקייקלט
זיך ווייט-ווייט אין וואַלד אַריין.

קייקלט זיך קוכעלע מיטן וועג גלייך און באגעגנט א
העזעלע.

— קוכעלע, קוכעלע! איך וועל דיך אויפעסן!
— ניין, העזעלע, וועסט מיר נישט אויפעסן; איך וועל
בעסער א לידעלע דיר זינגען.
העזעלע שטערט מויל און אויערן אָן. און קוכעלע
זינגט:

פאַטש-פאַטש קיכעלעך,
כ'לויף אַרום אָן שיכעלעך!
אַלע ווינקעלעך אַרומגעשארט,
מיר פון דאָרט אַרויסגענארט.
אין מולטער פאַרקנאַטן
אין אויוון פאַרבעטן
אויפן פענצטער געלייגט —
בין איך פון זיידן אנטלאָפן
פון באַבען אנטלאָפן,
און פון דיר, אַרעם העזעלע
וועל איך אויך אנטלאָיפן!

און מיטן וועג גלייך זיך אוועקגעקייקלט — קוים מיטן
אויג אַנצוזען.

קייקלט זיך קוכעלע אויפן ווייטן וועג און אים אנט-
קעגן לויפט א וואָלף.

— קוכעלע, קוכעלע! איך וועל דיך אויפעסן!
— ניין, וואָלף וועסט מיר נישט אויפעסן! הער בעסער,
איך וועל דיר א לידעלע זינגען.

און זינגט:

פאטש-פאטש קיכעלעך,
כ'לויף ארום אָן שיכעלעך!
אלע ווינקעלעך ארומגעשארט,
מיד פון דאָרט אַרויסגענארט.
אין מולטער פארקנאַטן
אויפן פענצטער געלייגט —
בין איך פון זיידן אנטלאָפן
פון באַבען אנטלאָפן,
פון העזעלע אנטלאָפן,
און פון דיר, וואָלף, —
וועל איך אויך אנטלויפן!

און זיך ווייטער אוועקגעקייקלט, קוים מיטן אויג אָן-
צווען.

קייקלט זיך ווידער דאָס קוכעלע אויפן ווייטן וועג,
ערשט לעקיש-בער קומט אים אנטקעגן.
— קוכעלע, קוכעלע! איך וועל דיר אויפעסן!
— נאַרישער בער, ווי פאלט דיר גאָר איין אויפצועסן
מיד? הער בעסער, איך האָב פאר דיר א לידעלע גאָר אן
אנטיק.

בער שפיצט די אויערן אָן און קוכעלע זינגט:

פאטש-פאטש קיכעלעך,
כ'לויף ארום אָן שיכעלעך!
אלע ווינקעלעך ארומגעשארט,
מיד פון דאָרט אַרויסגענארט.

איז מולטער פארקנאָטן
איז אויוון פארבעטן
אויפן פענצטער געלייגט —
בין איך פון זיידן אנטלאָפן
פון באַבען אנטלאָפן,
פון העזעלע אנטלאָפן,
פון וואָלף אנטלאָפן,
און פון דיר, לעקיש-בער,
וועל איך אויך אנטלויפן!

און זיך ווייטער אוועקגעקייקלט, קוים מיטן אויג
אָנצווען.

קייקלט זיך קוכעלע, קייקלט זיך און קומט אויפן
ברייטן וועג ארויס און אים אנטקעגן לויפט א פארסאָ-
פעטער פיקסל-נאשער.

הא, וואָס מאכסטו עפעס קוכעלע, דו מיין קוכעלע
שיין? ס'ארא פרישינקער, ס'ארא רויטינקער!
קוכעלע טאנצט איזש אונטער פון פרייד און טוט
גלייך אויף א בערגעלע א שפרונג און צעגיסט זיך אויף
א דין קולכל:

פיקסל הערט און רוקט זיך דערווייל פאמעלעך צו
נענטער און נענטער:

פאטש-פאטש קיכעלעך,
כלויה ארום אָן שיכעלעך!
אלע ווינקעלעך ארומגעשארט,

מיך פון דאָרט אַרויסגענאַרט.
 אין מולטער פאַרקנאַטן,
 אין אויוון פאַרבעטן,
 אויפן פענצטער געלייגט —
 בין איך פון זיידן אנטלאָפן,
 פון באַבען אנטלאָפן,
 פון העזעלע אנטלאָפן,
 פון וואָלף אנטלאָפן,
 פון בער אנטלאָפן,
 און פון דיר, פיקסל,
 וועל איך איך אנטלויפן!

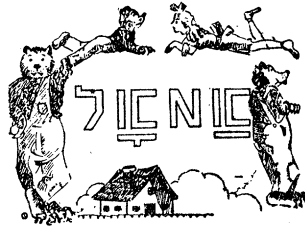
— א שיין לידעלע, — זאָגט פיקסל, — גאָר אן אַנטיק
 פון א לידעלע! איך בין אַבער אלט, קוים וואָס איך הער.
 — זיי אַזוי גוט, קוכעלע, קום צו מיר נענטער, שפּרינג
 ארויף אויף מיין געזעלע און נאָך אַמאָל זינג עס מיר
 איבער.

קוכעלע דערפרייט זיך, וואָס זיין לידעלע געפעלט,
 טוט א שפּרונג גלייך אויף פיקסלס נאָז אַרויף און צע-
 זינגט זיך אויפן קול:

— פאַטש-פאַטש קיכעלעך — — —

און פיקסל — האָם! דאָס קוכעלע אויפגעגעסן.

דריי בערן

זיינען געווען דריי בערן און האָבן געלעבט צוזאמען אין
א שטיבעלע אין מיטן וואַלד.

איינער פון זיי איז געווען גאָר אַ קליין בערעלע.

דער צווייטער איז געווען אַ גרעסערער בער.

און דער דריטער איז געווען גאָר אַ גרויסער בער.

יעדערער פון זיי האָט זיך געהאַט זיין מעלערל צום

עסן. דאָס קליינע בערעלע — אַ קליין מעלערל, דער גרע-

סערער בער אַ גרעסער מעלערל און דער גרויסער בער —

אַ גרויסן מעלער.

און יעדערער האָט געהאַט זיין אייגן בענקעלע צום

זיצן: דאָס קליינע בערעלע — אַ קליין בענקעלע, דער

גרעסערער בער — אַ גרעסער בענקעלע, און דער גרוי-

סער בער — אַ גרויסע באַנק.

און יעדערער האָט געהאַט זיין אייגן בעמל צום

שלאָפן: דאָס קליינע בערעלע — אַ קליין בעמעלע, דער

גרעסערער בער — אַ גרעסער בעמעלע, און דער גרוי-

סער בער — אַ גרויסע בעמ.

איין מאָל האָבן זיי זיך אָפגעקאַכט אַ זופ אויף מיטאַג, האָבן די זופ צעגאַסן אין די טעלער, און אַליין זיינען זיי זיך אביסל דורכגעגאַנגען אין וואַלד, ביז די זופ וועט זיך אויסקילן. דאָס איז געווען זייער אַ גוטע, פעטע זופ.

די בערן שפּאַצירן זיך דאָרט, און אין זייער שטיי-בעלע איז דערווייל אַריינגעקומען אַ קליין מיידעלע. „מע-רעלע גאַלד-הערעלע“ האָט מען זי גערופן.

דאָס מיידעלע איז נאָך קיין מאָל נישט געווען אין דעם וואַלד און האָט דאָס קליינע שטיבעלע נאָך קיין מאָל נישט געזען. דאָס איז געווען אזא ליכטיק, שיינ, קליין שטיי-בעלע!

דאָס מיידעלע האָט געכאַפט אַ קוק אין פענצטער אַריין, דערנאָך איז לאַך פון שלאָס. דערזען, אז קיינער איז אין שטוב נישט, האָט זי אַן עפן געטאָן די טיר — די טיר איז נישט געווען פאַרשלאָסן, ווייל די בערן, זיי האָבן אַליין קיינעם קיין שלעכטס נישט געטאָן, און נישט געטראַכט, אז עמיצער אַן אַנדערער קאָן זיי שלעכטס טאָן.

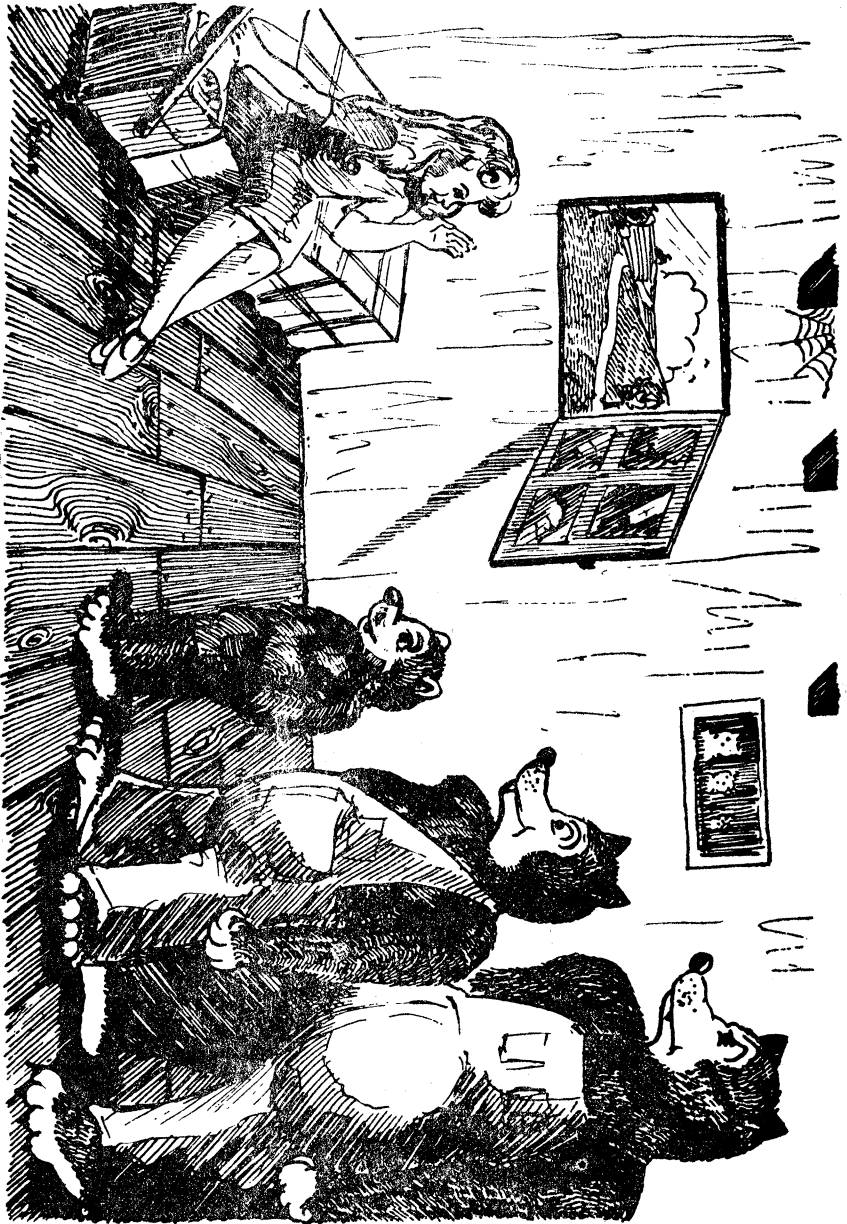
מערעלע איז אַריינגעגאַנגען אין שטיבעלע, האָט דערזען אויפן טיש די אויסגעקילטע זופ, האָט זי זיך שטאַרק דערפרייט און באַלד גענומען זיך אַליין מכבד זיין.

אפריער האָט זי פאַרזוכט דעם גרויסן בערס זופ, איז געווען צו הייס, דערנאָך האָט זי פאַרזוכט דעם מיטעלן בערס זופ, איז אַבער געווען צו קאַלט, דעמאָלט איז זי צוגעגאַנגען צום קליינעם בערעלעס טעלערל און פאַר-

זוכט די זופ, איז געווען נישט צו הייס, נישט צו קאלט, פונקט ווי מען דארף. און די זופ איז געווען אזוי געשמאק, אז זי האט זי אויפגעגעסן אין גאנצן, דערנאך איז גאלדהערע-לע ארויפגעקראכן אויפן גרויסן בערס בענקל, איז עס אבער געווען צו הארט פאר איר. האט זי א פרוו געמאן דעם מיטעלן בערס בענקל — איז עס צו ווייך געווען, איז זי דעמאלט ארויף אויף דעם קליינעם בערעלעס בענ-קעלע, און עס איז געווען נישט צו הארט און נישט צו ווייך, פונקט ווי מ'דארף. אבער דאס מידעלע האט זיך אין דעם אזוי טיף אריינגעזעצט, אז דאס בענקל האט זיך צעבראכן און מערעלע איז געפאלן אויף דער ערד מיט די פיסלעך ארויף.

האט זיך דאס מידעלע אויפגעהויבן, איז ארויפגע-גאנגען אויף די טרעפ ארויף. דאס איז געווען דער שלאָת-צימער פון די בערן און עס זענען געשמאנען דריי בעטלעך.

צוערשט האט זי זיך צוגעלייגט אינעם גרויסן בערס בעט. איז איר אבער געווען צו הויך צוקאפנס, האט זי זיך אוועקגעלייגט אינעם מיטעלן בערס בעטל, איז עס אבער געווען צו נידעריק צופוסנס, איז זי דעמאלט אריבער אינעם קליינעם בערעלעס בעטעלע, און דאס איז געווען ווי מען דארף. האט זיך גאלדהערעלע איינגעדעקט מיט דער קאלדרע און איז אנטשלאָפן געוואָרן.
אפגעשפאצירט, זיינען די בערן צוריקגעקומען אהיים נעמען זיך צום מיטאָג.

און מערעלע - גאלדהערעלע האט געלאזן שטעקן
דעם גרויסן בערס לעפל אין זיין טעלער.

עמיצער האט געזופט מיין זופ

האט דער גרויסער בער געזאגט מיט זיין גראבן קול.

און אז דער מיטעלער בער האט א קוק געגעבן אין
זיין טעלער, האט ער דערזען, אז אויך אין זיין זופ ליגט
די לעפל.

— מיין זופ האט אויך עמעצער געזופט!

— האט דער מיטעלער בער געזאגט מיט זיין שטי-
לערער שטים.

דעמאלט האט דאס קליינע בערעלע אויך א קוק
געגעבן אין זיין טעלער, ביי אים אין טעלער איז אויך
געלעגן די לעפל, נאך די זופ איז דארט שוין ניט געווען!

— מיין זופ האט אויך עמעצער געזופט און זי אינגאנצן אויפגעגעסן!
— האט דאס בערעלע א געשריי געמאן מיט זיין דין,
שוואך קולכל.

דאס דערזען, האבן די דריי בערן פארשטאנען, אז
עמיצער איז דא געווען אין שטוב ביי זיי, און זיי האבן גע-
נומען זוכן אין אלע ווינקעלעך.

און אז גאלדהערעלע איז אויפגעשטאנען פונם גרויסן
בערס בענקל, האט זי נישט אוועקגעלייגט דאס קישעלע
צוריק אויף זיין ארט.

עמיצער איז געזעסן אויף מיין

בענקל — האט דער גרויסער בער געזאגט מיט זיין

גראבער שטים.

און מערעלע-גאלדהערעלע האט צעקנייטשט אויך
דאס קישעלע פונם מיטעלן בער.

— עמיצער איז געזעסן אויף מיין בענקל! — האט דער
מיטעלער בער געזאגט מיט זיין שטילערער שטים.

און וואס מערעלע - גאלדהערעלע האט געטאן מיטן
דריטן בענקעלע ווייסט איר דאך שוין.

עמיצער איז געזעסן אויף מיין בענסל און עס אינגאנצן צעבראכן!
— האט געשריען דאס קליינע בערעלע מיט זיין רין,
שוואך קולכל.

דאס אלץ דערזען און אונטן קיינעם נישט געפונען,
האבן זיך די בערן פארטראכט: מען דארף ארויפגיין
ארויף, א קוק טאן אין שלאפצימער.

מערעלע האט געהאלטן דעם גרויסן בערס קישן און
נישט אוועקגעלייגט צוריק אויף איר ארט.

עמיצער איז געלעגן אויף מיין בעט

— האט דער גרויסער בער געזאגט מיט זיין גראבער
שטים.

מערעלע - גאלדהערעלע האט אראפגערוקט די קישן
אויך אויף דעם צווייטנס בעט.

— עמיצער איז געלעגן אויף מיין בעט! — האָט דער מיטעלער בער געזאָגט מיט זיין שטילערער שטים.

און אז דאָס קליינע בערעלע האָט אַ קוק-געגעבן אויף זיין בעטעלע, איז די קישן געווען אויף איר אָרט, און אויף דער קישן האָט ער דערזען אַ קאַפּ מיט דינע גאַלדענע פעדעמלעך; דאָס איז געווען דעם מיידעלעס גאַלדענע האָר!

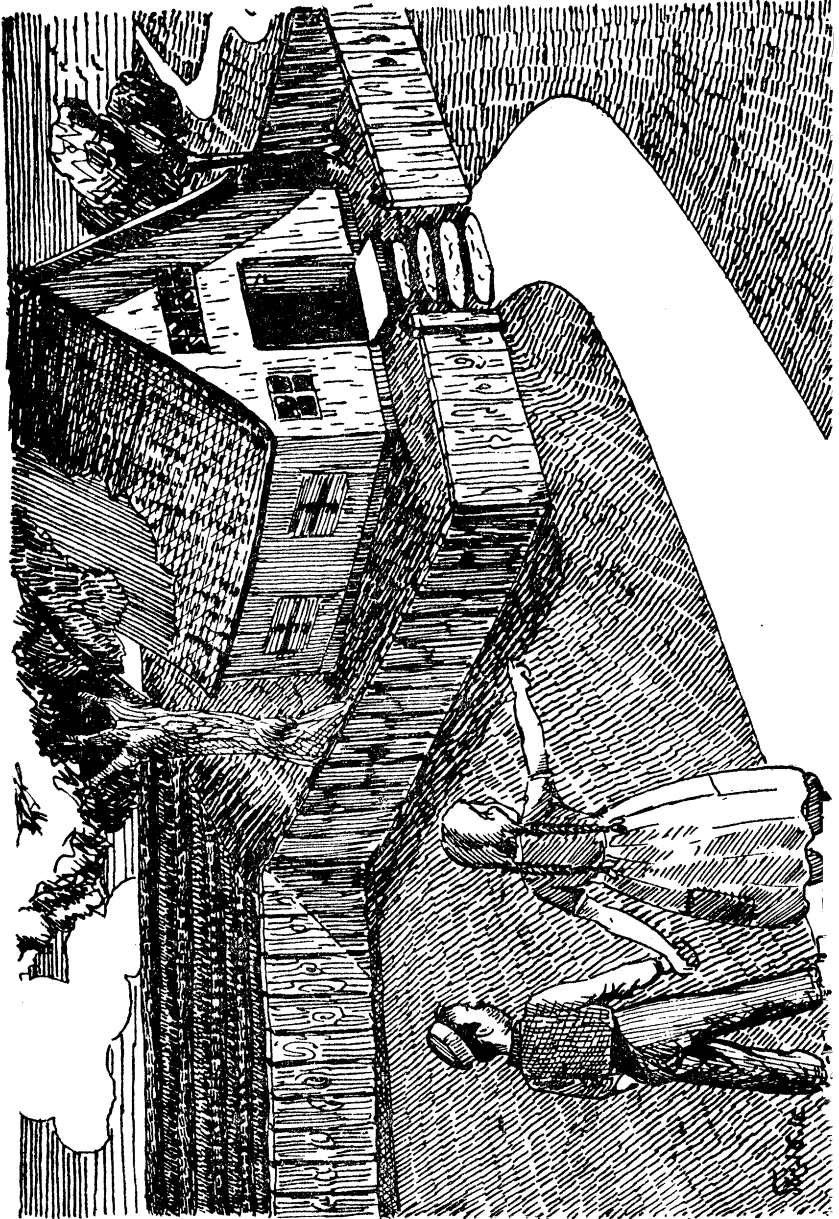
— עמיצער האָט זיך געלייגט אין מיין בעטל און ליגט נאָך איצט אויך! — האָט אַ געשריי געמאָן דאָס קליינע בערעלע מיט זיין שטילערער שטים.

מערעלע האָט אין שלאָף געהערט דעם גרויסן בערס גראָבן קול, האָט זי געמיינט — עס הונערט. דערנאָך האָט זי געהערט דעם מיטעלן בערס שטילערע שטים, האָט זיך איר אויסגעוויזן — מען רעדט פון שלאָף, און אז זי האָט דערהערט דעם קליינעם בערעלעס דין, שוואַך קולכל האָט עס איר אזא קוויטשע געמאָן אין אויער, אז זי האָט זיך גלייך אויפגעכאַפט. זי האָט אויף גיך זיך אוועקגע-זעצט אויפן בעטעלע און דערזען דריי בערן לעבן זיך, האָט זי זיך אַראָפּגעקוילערט אויף דער ערד פון דער צוויי-טער זייט און זיך געלאָזט לויפן צום פענצטער.

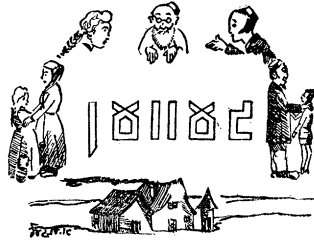
דאָס פענצטער איז געווען אָפּן, ווייל די בערן, אז זיי פלעגן גאַנץ פרי אַרויסגיין פון זייער שלאָף-צימער, פלעגן זיי אויפגעפּענען די פענצטער.

דאָס פענצטער איז געווען נישט נאָר הויך, איז מערע-

לע-גאלדהערעלע ארויסגעשפרונגען דורך דעם פענצטער
און זיך געלאזט לויפן מיט אלע כוחות אהיים צו איר
מאמען.

דאס גארדענע קייקעלע

אמאל א ברודערל מיט א שוועסטערל — חנהלע און משהלע.

ס'איז געווען פאר פסח. ביי אלע קינדערלעך איז שוין געווען אנגעגרייט אויף יום-טוב נייע קליידעלעך מיט נייע שיכעלעך. נאך משהלע מיט חנהלען האבן גארנישט ניט געהאט. דער טאטע איז געווען קראנק און האט זיי גארניט ניט געקאנט קויפן.

חנהלע מיט משהלען האבן אלץ געווארט אויף נייע שיכעלעך מיט נייע קליידעלעך, נאך ס'איז שוין פסח אָנגעקומען און קיין נייע שיכעלעך מיט נייע קליידעלעך זיינען נאך אלץ ניטאָ.

חנהלע מיט משהלען האבן זיך אויף דער שוועל אוועקגעזעצט. זיי זענען געווען פארזארגט און האבן זיך געשעמט פאר די חברטעס זיך ווייזן.

חנהלע האט זיך שטארק צעוויינט.

מיט א מאָל האט זיך אן אלטער מאן פאר זיי באוויזן.

מיט א לאנגער, ווייסער באַרד, מיט לאַנגע, ווייסע ברע-
מען און מיט אויגן ליכטיקע, ווי שמערן.

ער איז צו זיי צוגעגאנגען און געפרעגט:

— קינדערלעך, קינדערלעך! וואָס וויינט איר?

— ווי אזוי זאָלן מיר ניט וויינען? אלע קינדערלעך
האַבן נייע שיכעלעך מיט נייע קליידעלעך אויף יום-טוב
און מיר האָבן גאַרניט.

— שאַט, קינדערלעך! וויינט ניט. נאָט אייך בעסער
שפילעכלעך, צוויי גאלדענע קייקעלעך.

און דער אלטער איז פאַרשוונדן.

חנהלע מיט משהלען האָבן גענומען די קייקעלעך
באַטראַכטן. האָבן זיך די קייקעלעך פון די הענט אַראָפּ-
געגליטשט און קייקלען זיך אָנגעהויבן.

משהלע מיט חנהלען האָבן זיך געלאָזן נאָך די קיי-
קעלעך לויפן.

די קייקעלעך קייקלען זיך באַרג אַרויף, משהלע מיט
חנהלען לויפן באַרג אַרויף.

די קייקעלעך קייקלען זיך באַרג אַראָפּ, משהלע מיט
חנהלען — באַרג אַראָפּ.

ביז די קייקעלעך האָבן זיך פאַרקייקלט אין אַ טיפן,
טיפן וואָלד אַרײַן.

משהלע מיט חנהלען זענען שוין מיר, נאָך די קייקע-
לעך קייקלען זיך ווייטער און ווייטער, און משהלע מיט
חנהלען לויפן אַרץ ווייטער און ווייטער.

מיט אַ מאָל האָבן זיי פון ווייטן דערזען אַ שטיבעלע.

די קייקעלעך האָבן זיך אין שטיבעלע אַריינגעקייקלט,
משהלע מיט חנהלען זיינען נאָך זיי אין שטיבעלע אַרײן.

האָבן זיי אין שטיבעלע דערזען:

צוויי גאָלדענע בעטעלעך, מיט רויטע, זיידענע קי-
שעלעך, מיט גאָלדענע פּוס-בענקלעך. די קייקעלעך האָבן
זיך אונטער די בעטעלעך אַרונטערגעקייקלט און זיינען
דאָרטן ליגן געבליבן.

משהלע מיט חנהלען האָבן זיך שלאָפן געלייגט אין
די גאָלדענע בעטעלעך.

משהלע שלאָפט אין זיין בעטעלע און אונטן ליגט זיין
גאָלדן קייקעלע.

חנהלע שלאָפט אין איר בעטעלע און אונטן ליגט איר
גאָלדן קייקעלע.

גאַנץ פרי האָט זיך משהלע אויפגעכאַפט און אין צי-
מערל אַ קליין טירעלע דערזען. האָט ער חנהלען אויפ-
געוועקט, צוזאַמען דאָס טירעלע געעפנט און אין אַ קליין
שטיבעלע אַריינגעגאַנגען.

זעען זיי אויף אַ טישעלע אַ גאָלדן קליידעלע, גאָלדע-
נע שיכעלעך, זיידענע זעקעלעך און אַ רויט, זיידן סטענ-
געלע. און אויף דעם אַווייטן טישעלע — רויטע, זיידענע
היזעלעך מיט גאָלדענע קנעפעלעך, גאָלדענע שיכע-
לעך, אַ רויט, זיידן היטעלע מיט אַ גאָלדן קומאַסל.

משהלע מיט חנהלען האָבן די קליידעלעך אָנגעטאָן
— פּונקט נאָך זייער מאָס. זיי האָבן די שיכעלעך אָנגע-
טאָן — פּונקט גוט. האָבן זיי זיך שטאַרק דערפרייט, גע-

שפרונגען און געמאנצט, נאָר פּלוצים איז חנהלע טרויע-
ריק געוואָרן.

— ווי וועלן מיר אַהיים גיין? — פּרעגט זי משהלען.
— שאַ, זאָרג ניט. כּוועל דאָס קייקעלע בעטן, וועט
דאָס אונדז אַהיים פירן.

משהלע איז צום קייקעלע צוגעגאנגען און בעטן אַג-
געהויבן:

קייקעלע, דו שיינס,

קייקעלע, דו קליינס,

פיר אונדז פונם וועלדעלע

צו טאַטע-מאַמעס שטיבעלע ...

טור-טור-טור-טור — האָבן די קייקעלעך זיך קייקלען
אַנגעהויבן. משהלע מיט חנהלען זיינען נאָך די קייקעלעך
נאַכגעלאָפּן.

די קייקעלעך קייקלען זיך באַרג אַרויף — משהלע
מיט חנהלען לויפן באַרג אַרויף. די קייקעלעך קייקלען זיך
באַרג אַראָפּ, משהלע מיט חנהלען — באַרג אַראָפּ. ביז זיי
האָבן פון ווייטן זייער שטיבעלע דערזען.

זיינען זיי מיט פרייד אין שטיבעלע אַריינגעלאָפּן.

— טאַטע! מאַמע!

האָבן טאַטע-מאַמע זיי ניט דערקענט און געפרעגט:

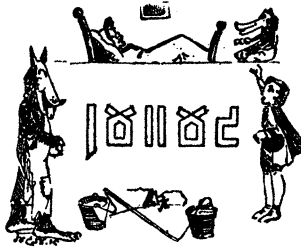
— ווער איז דער פּרינץ מיט דער פּרינצעסין?

מאַמע, דו דערקענסט אונדז ניט? — האָבן די קינד-

דער אויסגעשריגן.

די מאמע האט זיי אין די אויגן אריינגעקוקט און משה-
לען מיט חנהלען דערקענט.
די קינדערלעך האבן דער מאמען אלץ דערציילט.
האט זי זיך שטארק דערפרייט, זיי געקושט, גע-
האלדזט, געארעמט, געטאנצט.
זיי האבן געטרונקען, געגעסן און אליהו הנביא ניט
פארגעסן.

יענטעלע רויס־מענטעלע

א מאַל אַ מיידעלע, יענטעלע. האָט איר די באַבע אויף יום־טוב געשאַנקען אַ רויט מענטעלע. דאָס מענטעלע האָט איר זייער געפּאָסט. זי פּלעגט עס תמיד טראַגן אין גאַס, און אלע האָבן זי גערופן רויט־מענטעלע.

איין מאַל, פורים, זאָגט צו איר די מאַמע:

— טו אַן דאָס רויטע מענטעלע, נעם אַ המן־טאַש, שטראַדל, אַ פורים־קוילעטש, פּלאָדן, און טראַג אוועק דער באַבען שלח־מנות, זי זאָל האָבן צו פאַרבײַסן גאַבן תענית. נאָר זע, זאָס זיך נישט לאַנג אין וואַלד. וואַלד איז היינט בײַז, פוקסן זוכן קעז. גײ געזונט און קום געשווינד.

דאָס מיידעלע האָט אַנגעטאָן דאָס רויטע מענטעלע, גענומען אַ המן־טאַש, שטראַדל, אַ פורים־קוילעטש, פּלאָדן, זיך געזעגנט מיט דער מאַמען און אוועק צו דער באַבען. גײט זיך דאָס מיידעלע אין וואַלד און טראַכט אלץ: וווּ זעט מען וואַלד וואָס איז בײַז? און פוקס וואָס זוכט קעז?

און ווי זי טראכט אזוי, באווייזט זיך פאר איר א וואַלף.

— גוט-פורים, מיידעלע! ווו גייסטו עס אזוי אין וואַלד!
— איך טראַג דער באַבען שלח-מנות, זי זאל האָבן צו
פארבייסן נאָכן תענית. אַט איז אַ המן-מאַש, שטראַדל, אַ
פורים-קוילעטש, פלאַדן.

— ווייסטו וואָס, מיידעלע? — זאָגט דער וואַלף, —
איכ'ל לויפן דער באַבען די בשורה זאָגן, אז דו קומסט איר
שלח-מנות טראַגן.

וואַלף האָט זיך הענדוס-פענדוס געלאָזט לויפן, דער
באַבעס שטוב געטראַפן, און אין טירעלע אָנגעהויבן
קלאַפן:

טוק-טוק-טוק-טוק.

— באַבעניו, באַבעניו, עפן מיר אויף! דאָס בין איך
רויט-מענטעלע, דיר געבראַכט שלח-מנות, זאַלסט האָבן
צו פארבייסן נאָכן תענית.

— גיב מיטן הענטעלע אַ צי דאָס שנירעלע, וועט זיך

עפענען דאָס טירעלע.

וואַלף האָט אַ צי געטאָן דאָס שנירעלע, געעפנט דאָס
טירעלע, אַריין אין שטיבעלע, צו באַבעס בעט צוגעלאָפן.
און — האַם-האַם! האַם-האַם! די באַבעניו איינגעשלונגען.
דערנאָך אירע קליידער אָנגעטאָן און זיך צו איר אין
בעט אַריינגעלייגט.

און רויט-מענטעלע איז געגאנגען אין וועלדעלע, זיך
געיאָגט נאָך אַ שעפעלע, זיך געהוידעט אויף אַ ברעטעלע.

און ערשט פארנאכט צו באַבעס שטיבעלע געקומען.

טוק-טוק-טוק-טוק!

— באַבעשי, באַבעשי, עפן מיר אויף! דאָס בין איך,
רויט-מענטעלע, דיר געבראַכט שלח-מנות, זאָלסט האָבן
צו פאַרבײַסן נאָכן תענית. אַט איז אַ המן-טאַש, שמראָדל,
אַ פורים-קוילעטש, פלאָרן.

— גיב מיטן הענטעלע אַ צי דאָס שנידעלע, וועט זיך
עפענען דאָס טירעלע, — זאָגט דער וואָלף.

דאָס מיידעלע האָט מיטן הענטעלע אַ צי געטאָן דאָס
שנידעלע, געעפנט דאָס טירעלע, אין שטיבעלע אַרײַן,
צו באַבעס בעט צוגעלאָפן און פאַרווונדערט שטיין גע-
בליבן.

— באַבעשי, באַבעשי! וואָס האָסטו אַזעלכע לאַנגע
פּיס?

— איך זאָל בעסער לויפן, מיין פייגעלע.
— באַבעשי, באַבעשי! וואָס האָסטו אַזעלכע לאַנגע
הענט?

— איך זאָל דיר בעסער אַרומנעמען, מיין אוצרל.
— באַבעשי, באַבעשי! וואָס האָסטו אַזעלכע ברענענ-
דיקע אויגן?

— איך זאָל דיר בעסער זען, מיין גאָלד.
— באַבעשי, באַבעשי! וואָס האָסטו אַזעלכע שפיצי-
קע ציין?

— איך זאָל דיר אויפעסן.

וואָלף האָט ברייט דאָס מויל געעפנט און זיך אויפן
מידעלע געלאָזט.

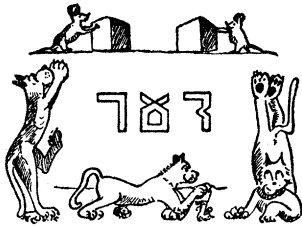
האַט זי אַ גרויסן געשריי געמאַן. ניט ווייט איז יחיאל
דער וואַסער-טרעגער געגאַנגען, איז ער אין שטיבעלע
אריין, דעם וואָלפס בויך צענומען און די באַנע, אַ פרישע,
אַ לעבעדיקע, אַרויסגענומען.

האַבן זיי זיך שטאַרק געפרייט, אין ראָד געדרייט, אַ
פּוּד-קוילעטש אין דער לענג, אַ המן-מאַש אין דער
ברייט, — און ס'איז גרויס געווען די פרייד.

אַ שפרונג און אַ לאַף

צו דער מעשה אַ סוף.

מייזעלע גנב

זיידע אבא און די באַבע דאָבע, אז זיי זיינען געוואָרן אלט, זיינען זיי אוועקגעגאנגען אין וואַלד. אזוי ווי זיי גייען, האָבן זיי פּלוצלונג אַ הייזל דערזען. קומען זיי אַריין אין הייזל, לויפט זיי אַנטקעגן אַ קליין מייזל און זאָגט אזוי: אוי, אוי, אוי, וואָס דאַרפט איר האָבן דאָ? גייט אייך, קיינער איז ניטאָ אַ חוץ איך מייזל אין קליינעם הייזל.

זאָגט דער זיידע: — גוט, אז קיינער איז ניטאָ ווערן מיר טאַקע בלייבן דאָ, און דו קליין מייזל, דאַרפסט האָבן אזא גרויס הייזל? ס'קען זיך דיר ניט לוינען, אז דו זאָלסט אין אַ לעכל וויינען? לאָזט אַראָפּ דאָס מייזל זיין עק, ווערט ברוגז און גייט אוועק. איז די באַבע מיטן זיידן אין הייזל געזעסן און אָן מייזל פאַרגעסן. אָבער דאָס מייזל האָט ניט געשוויגן, ס'איז אין לעכל געלעגן און געטראַכט: ווען ס'וועט ווערן נאַכט, וועט עס אַ סך שאַרן אַנמאַכן, מ'וועט שוין וויסן ווי פון אַ מייזל צו לאַכן.

איז די נאַכט געקומען, אַ ווינט אין דרויסן האָט אָנגעהויבן צו ברומען. דער זיידע מיט דער באַבען האָבן

געבראָפעט און אין דרויסן האָט אַ רעגנדרל געקאָפּעט. איז
דאָס מיינל שטייל אַרויס פּונם לעכל, זיך אַרײַנגעגנבעט
אין קיכל. אין די טעפּלעך געשמעקט, אַלצדינג אַרומגע-
לעקט, ביז ס'האַט אַ שטיקל צוקער אָנגעטראָפּן, האָט עס
צוגעגנבעט און אַנטלאָפּן.

גאַנץ פּרי גײט די באַבע אַרײַן אין סײַד און רעדט
אַרײַן אזוי צו זיך: — אָט וועל איך דעם זיידן אָפּמאַכן קאַ-
פּע, וועל נעמען דאָס שטיקל צוקער פּון דער שאַפּע, וועט
זיך זיידע טרינקען און זיין פּריילעך, און וועט שײנען ווי
אַ מלך. שוין אויפגעזאַטן די קאַפּע, גײט די באַבע צו דער
שאַפּע, זוכט אײַן שעה, זוכט צוויי שעה, דער צוקער איז
נאָר נישטאַ. דערווייל קומט אַרײַן דער זיידע אַבא און
אַגט: — באַבע דאַבע, דאַבע, אַ גוט מאַרגן, וואָס האַלטס-
זו זיך אין אײַן זאַרגן?

אוי, וויי, זיידע אַבא! — זאַגט די באַבע דאַבע. — עמי-
זער איז בײנאַכט געקומען און דעם צוקער צוגענומען.

זאַגט דער זיידע: — גיט וויין, איך וועל שוין דעם גנב
אַפּן און אים נאָך גוט אַנקלאָפּן, וועט ער שוין וויסן ווי
זי גנב צו זיין און קריכן צו יענעם אין שאַפּע אַרײַן.

דערווייל עפנט זיך די טיר, קומט דאָס קעצל און
אַגט: — זיידע, אַ גוט מאַרגן דיר!

פּרעגט דער זיידע: — קעצל דו קלײנס, קעצל דו
קלײנס, וואָס ביסטו עפעס געקומען צו אונדז צו גיין?

זאַגט דאָס קעצל: — ווייל איך וויל בײַ אײך שטיין.

זאַגט דער זיידע: — וועסט דאָך אומעטום נאַשן?

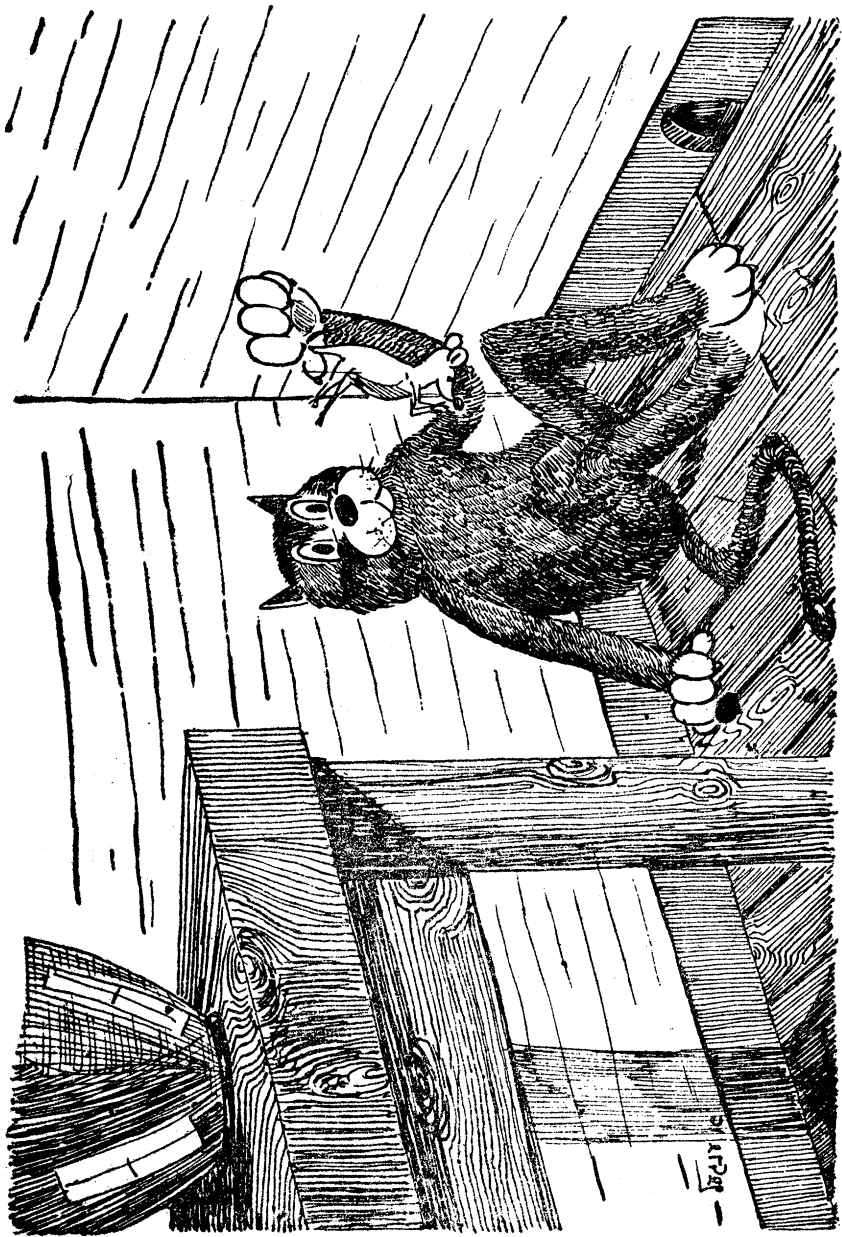

מאכט דאָס קעצל: — פאַרקערט, איך וועל אלע טעפּ-
לעך וואָשן.

— גוט, — זאָגט דער זיידע.

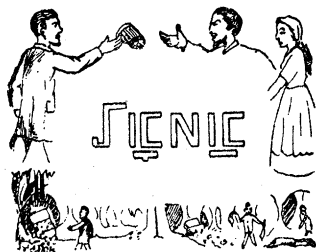
איז דאָס קעצל געבליבן אין הייזל שטיין און האָט אָן-
געוויבן זיך אַרומדרייען.

דערזיידע איז געוואָרן נאָכט, האָט זיך דאָס קעצל פאַר-
טראַכט, ווייל אין לעכל האָט זיך עמיצער צעלאַכט. דאָס
האָט זיך דאָס מיזל אָנגעהויבן צו פרייען. ווייל יעדער
שלאַפּט, — קען עס שוין אין קיך ווייטער גיין. גייט דאָס
מיזל איבערן הייזל, קוקט זיך אום, אַרום און אַרום.
טראַכט דאָס מיזל: קיינער ניטאָ, וועט טאַקע זיין אַ גוטע
שעה. וועל איך ווייטער אין דער שאַפּע עפעס דערטאַפּן,
דאָס גיך אַוועקכאַפּן. איך וועל אין לעכל אַריין, וועט אַזוי
ווייל צו מיר זיין. פּלוצלונג, וויי! וויי! גיט דאָס מיזל אַ גע-
שריי. עמיצער האָט עס געגעבן אַ כאַפּ און דערנאָך אַ
קלאַפּ. איינס און צוויי, דריי און פיר, מיזל-מיזל, אַז וויי
איז צו דיר. דאָס קעצל פאַטשט און שלאָגט און דאָס
מיזל וויינט און וויינט.

— 12475 —

א מעשה פון אן אַרעמען און א רייכן ברודער

זענען געווען צוויי ברודער, איינער אן אַרעמער און איי-
נער א רייכער.

דער רייכער פלעגט קיין מאָל נישט וועלן וויסן פון
דעם אַרעמען ברודער, ער פלעגט אים קיין מאָל נישט
וועלן העלפן. און אזוי ווי דער אַרעמער האָט נישט געהאַט
פון וואָס צו לעבן, פלעגט ער גיין אין וואַלד אַריין האַקן
האַלץ. פלעגט אָנהאַקן אַ בינטל האַלץ. פלעגט ער עס
טראָגן אין מאַרק אַריין פאַרקויפן, און דערפון האָט ער
מפּרנס געווען ווייב און קינדער.

אין מאָל אזוי ווי ער איז געשטאַנען אין וואַלד און
האַט געהאַקט דאָס האַלץ, האָט ער דערהערט אַ גרויס
געזאַנג, האָט ער זיך פאַרחיידשט און דערשראַקן. האָט
ער זיך געקלערט, ער וועט אַרויפקריכן אויף אַ בויס, וועט
ער זען, ווער עס זינגט דאָס? איז ער אַרויפגעקראַכן אויף
אַ בויס, און אזוי ווי ער איז שוין געווען אויפן בויס, האָט

ער געזען ווי ס'איז אַנגעקומען אַ מחנה גולנים, מיט פולע זעק אויף די פלייצעס און האָבן געזונגען. און ער האָט גע- זען ווי זיי זיינען צוגעקומען צו אַן אָרט, האָט זיך געעפנט אַ מירעלע, זיינען זיי אַריינגעגאַנגען. און ס'האָט געדויערט אַ שטיקל צייט, זיינען זיי אַרויסגעקומען צוריק מיט ליי- דיקע זעק און האָבן ווייטער געזונגען און זיינען אַוועק- געגאַנגען.

דעם אַנדערן טאָג איז ער ווייטער געגאַנגען אין וואַלד אַריין האַקן האַלץ. האָט ער ווידער געזען די גולנים און ער האָט ווידער געהערט דאָס געזאַנג. האָט ער זיך גע- קלערט, ער וועט זיך זעצן אויף דעם בוים נעענטער, וועט ער זיי קענען בעסער אַנקוקן. האָט ער זיך געזעצט נעב- טער, האָט ער געזען ווי ס'זיינען אַנגעקומען די זעלביקע גולנים, וואָס נעכטן, און אז זיי זיינען צוגעקומען צום אָרט, האָט ער געהערט, ווי זיי האָבן געזאַנג:

„מירעלע, מירעלע, עפן זיך!“

האָט זיך דאָס מירעלע געעפנט. און ווען זיי זיינען אַריינגעגאַנגען. האָט ער זיי איבערגעצילט, זיינען זיי גע- ווען צוועלף גולנים. האָט ער ווייטער אויסגעוואַרט אַ שטיקל צייט, זיינען זיי ווידער אַרויסגעקומען מיט ליידי- קע זעק און האָבן געזאַנג:

„מירעלע, מירעלע, פאַרמאַך זיך!“

האָט זיך עס פאַרמאַכט, האָבן זיי ווייטער געזונגען און זיינען אַוועקגעגאַנגען.

אויפן דריטן טאָג איז ער ווייטער געקומען אין וואַלד

אריין און איז ארויפגעקראכן אויפן בוים, האט ער ווידער
געזען. ווי די צוועלף גולנים זיינען אנגעקומען צום ארט
און האבן געזאגט:

„טירעלע, טירעלע, עפן זיך!“

האט זיך דאס טירעלע גלייך געעפנט, זיינען זיי אריין-
געגאנגען און ער האט זיי איבערגעציילט זיינען זיי געווען
צוועלף. און ווען זיי זיינען ארויסגעקומען, האט ער זיי נאך
א מאל איבערגעציילט, האט ער געזען, אז ס'זיינען דא
צוועלף און זיי האבן געזאגט צום טירעלע:

„טירעלע, טירעלע, פארמאך זיך!“

האט זיך עס פארמאכט. האבן זיי ווייטער געזונגען
און זיינען אוועקגעגאנגען. און אז זיי זיינען אוועק, און ער
האט שוין געהערט דאס געזאגט ווייט, ווייט אוועק, האט
ער פארשטאנען, אז זיי זיינען שוין זייער ווייט, איז ער
אראפגעקראכן פון בוים און איז צוגעגאנגען צום טירעלע,
און האט געזאגט:

„טירעלע, טירעלע, עפן זיך!“

האט זיך דאס טירעלע געעפנט. איז ער אריינגעקן-
מען אין א טיפער הייל, און ער האט דערזען פאר זיך
אוצרות מיט גאלד און מיט זילבער, מיט פערל און מיט
בריליאנטן און א סך א סך גאלדענע רענדלעך. האט ער
זיך געקלערט: „וואס טוט מען?“ דערווייל האט ער דער-
זען, אז ס'ע ליגט א זעקל, האט ער גענומען דאס זעקל און
האט עס אנגעשטאפט מיט גאלדענע רענדלעך, און האט

גענומען דאס זעקל אויף די פלייצעס און האט געזאגט:
„טירעלע, טירעלע, עפן זיך!“
האט זיך עס געעפנט. איז ער ארויסגעגאנגען און איז
אזעק אהיים.

אז ער איז געקומען אהיים, האט ער אויסגעשיט דאס
זעקל מיט די רענדלעך אין מיטן שטוב, איז אין שטוב גע-
ווארן ליכטיק פון די רענדלעך, וואס ער האט אויסגעשיט.
האט זיך דאס ווייב מיט די קינדער דערפרייט. ער האט
אבער געוואלט וויסן וויפל רענדלעך ער האט דא, ס'איז
געווען אזוי פיל, אז ער האט עס נישט געקענט איבער-
ציילן, און א קווארט מיט וואס איבערצומעסטן האט ער
אויך נישט געהאט. זאגט דאס ווייב צו אים: „וויסטו וואס?
לאמיר אריינשיקן צו דיין רייכן ברודער און לייען א
קווארט, וועלן מיר האבן מיט וואס איבערצומעסטן.“
האבן זיי אריינגעשיקט דאס עלטערע יינגל צום רייכן ברודער-
דער צו לייען א קווארט. האט זיך דעם רייכן ברודערס
ווייב געקלערט: „וואס האט דאָרט דער קבצן צו מעסטן
מיט א קווארט?“ קלערט זי זיך, זי וועט אנקלעפן א שטיקל
קליי צום דעק פון דער קווארט, איז וואס דער ארעמער
ברודער וועט מעסטן, וועט זיך עפעס צוקלעפן צום דעק,
וועט זי וויסן וואס ער האט געמאסטן. איז טאקע אזוי גע-
ווען. ווייל ווען מען האט איר אפגעבראכט צוריק די
קווארט, זי טוט א קוק, דריי רענדלעך זיינען צוגעקלעפט
צום דעק! האט זי זיך גארנישט געמאכט וויסנדיק און
האט גענומען די רענדלעך.

אויפן אנדערן טאג איז דער אַרעמער ברודער ווידער
געגאנגען אין וואַלד אַרײַן, האָט ער דאָרט אויסגעוואַרט
ביז די גולנים זיינען אוועקגעגאנגען, און אז זיי זיינען שוין
געווען ווייט, ווייט אוועק, איז ער צוגעקומען צום הייל און
האַט געזאָגט:

„טירעלע, טירעלע, עפן זיך!“

האַט זיך עס געעפנט. איז ער אַרײַנגעגאנגען אין דער
הייל און האָט זיך ווידער אָנגעשטאַפט אַ פולן זאַק מיט
רענדלעך און האָט געזאָגט צום טירעלע:

„טירעלע, טירעלע, פאַרמאך זיך!“

און איז אוועק אַהיים. האָט ער אויסגעשיט די רענד-
לעך אין מיטן שטוב, און האָט געוואַלט וויסן, וויפיל ס'איז
דאָ. האָבן זיי ווידער אַרײַנגעשיקט צום רײַכן ברודער
לײַען די קוואַרט. האָט מען זיי געלײַען די קוואַרט און ער
האַט איבערגעמאַסטן די רענדלעך און אז מען האָט אָפּ-
געבראַכט די קוואַרט צום רײַכן ברודער, האָט זײַן ווייב
ווידער געפונען צוגעקלעפט צום דעק עטלעכע רענד-
לעך. און אויפן דריטן טאָג איז ווידער די אײַגענע מעשה,
אז מען האָט איר אָפּגעבראַכט די קוואַרט, האָט זי ווידער
געפונען צוגעקלעפט רענדלעך צום דעק. זאָגט זי צו איר
מאַן, דעם רײַכן ברודער: „גיב אַ קוק! פון וואַנען נעמט
דיין אַרעמער ברודער אזוי פיל רענדלעך? גיי און קוק
אים נאָר און זע, פון וואַנען ער נעמט זײַ. אַ כּלל, זי איז

אים אזוי דערנאנגען די יארן, ביז וואגען ער איז נאכגע-
נאנגען דעם ברודער אין וואלד אריין און האט געזען, וואס
דער ארעמער ברודער טוט.

דעם אנדערן טאג איז ער אוועקגעגאנגען אריין אין
וואלד אריין. אבער דערווייל האבן די גולנים געזען, אז עס
פעלט זיי גאר א סך רענדלעך, האבן זיי פארשטאנען, אז
עמעצער קומט אריין און נעמט זיי צו. האבן זיי גענומען
און האבן איבערגעלאזט איינעם פון זיי אין דער הייל, ער
זאל זען, ווער עס נעמט ביי זיי צו די רענדלעך. איז איי-
נער געבליבן און עלף זיינען אוועקגעגאנגען. און ווען דער
רייכער ברודער איז אריינגעקומען אין הייל אריין נעמען
רענדלעך, האט אים דער איבערגעבליבענער גולן באלד
געכאפט און האט אים אראפגעהאקט דעם קאפ און
אריינגעלייגט אין א זאק. דערנאך האט ער אים צוגעטראג-
ן צו זיין שטוב, און האט אים אוועקגעלייגט אין דרויסן
פאר דער טיר. שפעטער, אז דעם רייכן ברודערס ווייב
איז ארויסגעקומען פון שטוב און האט געזען דעם זאק
שטיין פאר דער טיר, האט זי געמיינט, אז ס'איז א זאק מיט
רענדלעך, האט זי אים אריינגענומען אין שטוב אריין.
און אז זי האט אים אויפגעפנט, איז איר געווארן פינצ-
טער אין די אויגן, איז זי אוועק צום ארעמען ברודער מיט
א גרויס געוויין. האט ער געזאגט, אז דאס איז דערפאר,
וואס ער האט זיך נישט באנגונגט מיט זיין רייכקייט וויפל
ער האט געהאט, איז אים געווען ווייניק, דערפאר האט
אים גאט געשטראפט.

און ער, דער אַרעמער ברודער, איז געוואָרן אלץ ריי-
כער און רייכער.

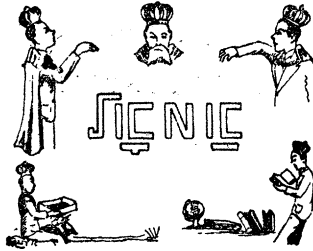
זיי איז גוט,

און אונדז איז נאָך בעסער!

זיי עסן איינגעמאַכטס מיטן פולן לעפל,

און מיר אויפן שפיץ מעסער.

א מעשה פון א נאך

איז געווען א קייסער, האָט ער געהאַט צוויי זין, איינעם א נאך און איינעם א קלונגן. איינמאַל האָט דער קייסער פאררופן זיינע זין צו זיך און האָט צו זיי אזוי גע-זאָגט: „הערט זיך איין, מיינע ליבע קינדער, שוין צייט איר זאָלט זיך לערנען עפעס אן ארבעט אָדער א חכמה. ארומצוגיין ליידיק איז קיין תכלית נישט. זאָגט-זשע מיר, ליבע קינדער, וואָס ווילט איר טאָן?“

— „איך וויל גיין לערנען אלע חכמות אויף דער וועלט“, האָט דער קלונגער גלייך געענטפערט. „און דו?“ פרעגט דער קייסער. דעם נאך.

— „און איך“, זאָגט דער נאך, „וויל בעסער גיין צום טייך, וואשן גרעט“.

— „גאנץ גוט!“ זאָגט דער קייסער, „וואשן גרעט איז אויך אן ארבעט“. און ער האָט זיי געגעבן געלט און יעדער איז זיך אוועק גיין וועג: דער קלונגער לערנען און דער נאך — וואשן גרעט.

איין מאָל שטייט זיך אזוי דער נאך ביים טייך און

וואַשט זיין גרעט. וואַשט ער, וואַשט ער, וואַשט ער.
פלוצלונג איז אים אוועקגעשוומען א זאָק און נישטאָ!
לויפט ער אים זוכן אויף דער אנדערער זייט טיך. לויפט
ער, באַגעגנט ער אַ בריוו-טרעגער, זאָגט ער צו אים
„הער נאָר, דו האָסט נישט באַגעגנט מיין זאָק?“ דער
בריוו-טרעגער האָט נישט געוואָסט, אז דאָס איז דעם קיי-
סערס זון. האָט אים פאַרדראָסן די מעשה. טראַכט ער
ניט קיין סך, און לאָזט אים אַראָפּ אזא פאַטש אין באַק,
אז זי איז אים געשוואָלן געוואָרן ווי אַ קיילעכדיק אויף-
געבלאָזן זעמעלע. לויפט דער נאָר אהיים צום קייסער
מיט אַ געוויין:

„מאַטע, כּיהאַב געוואָשן גרעט ביים טיך, איז מיר
אוועקגעשוומען אַ זאָק. פרעג איך ביים בריוו-טרעגער צי
ער האָט נישט באַגעגנט מיין זאָק, נעמט ער און מאַכט
מיר אזא געשוואָלענע באַק!“ טראַכט זיך דער קייסער:
אַ נאָר איז אַ צער אַבער שכל דאַרף מען אים לערנען.
זאָגט ער צו אים:

— „נאָך אַ מאָל, מיין זון, אז דו וועסט טרעפן אַ מענ-
טשן זאַלסטו אַפּריער אַראָפּנעמען דאָס היטל און זאָגן:
„גוט מאַרגן! אפּשר האָט איר געזען מיין זאָק?“
— „גוט“, זאָגט דער נאָר, נאָך אַ מאָל וועל איך טאַקע
אזוי טאָן“ און ער גייט זיך אוועק ווייטער.

גייט ער, גייט ער, דערזעט ער אין אַ שטוב איז אַ חתו-
נה, לויפט ער אַריין אויף דער חתונה, כאַפט אַראָפּ דאָס
היטל פון קאַפּ און זאָגט צום חתן:

„גוט מאַרגן, אפשר האָט איר געזען מיין זאַק?“ דער
חתן מיט די מחותנים קוקן אים אָן ווי משוגע: נעמען זיי
און ברעכן אים גוט אָן די ביינער און וואַרפן אים ארויס
פון שטוב. לויפט ער ווידער אהיים צום קייסער מיט א
געוויין:

„טאַטע, כ׳בין געווען אויף א חתונה, האָב איך געזאָגט:
גוט מאַרגן, אפשר האָט איר געזען מיין זאַק? האָבן זיי
מיד אַזוי צעהרגעט!“ טראַכט זיך דער קייסער: א נאַר איז
א צער, אָבער שכל דארף מען אים לערנען. זאָגט ער צו
אים:

— „נאָך א מאָל, מיין זון, אַז דו וועסט קומען אויף א
חתונה, זאָלסטו אריינױואַרפן א קאַפיקע אין טעלער און
גיין טאַנצן מיט אַלעמען צוגלייך.“ — „גוט“, זאָגט דער
נאַר, נאָך א מאָל וועל איך טאַקע אַזוי טאָן. און ער גייט
זיך ווייטער אַוועק.

גייט ער, גייט ער, דערזעט ער א הויז ברענט, ס׳איז א
גרויסע שרפת. לויפט ער אריין אין דער ברענענדיקער
הויז וואַרפט אריין א קאַפיקע אין א טעלער און גייט טאַנ-
צן. אַז די פייער-לעשערס האָבן דאָס דערזען, האָבן זיי
זיך פונאַנדערגעלאַכט און האָבן אים אָפגעפּלונכעט פון
קאַפּ ביז פיס. לויפט ער שוין ווידער אהיים צום קייסער
מיט א קלאָג:

— „טאַטע, כ׳האָב געזען א הויז ברענט, בין איך
אריינגעלאָפן אינעווייניק, האָב אריינגעוואַרפן א קאַפיקע

איז א טעלער און געגאנגען טאנצן. האָבן מיר די פייער-
לעשערס געמאכט אזא קאלטע באַד!" האָט דאָס שוין
דעם קייסער פארדראָסן. זאָגט ער צו אים.

— רעכט אויף דיר, נאָך א מאָל זאָלסטו נישט זיין קיין
נאר! אז מען זעט עס ברענט, געמט מען אן עמער ווא-
סער און מען לעשט". „גוט, זאָגט דער נאר, „נאָך א מאָל
וועל איך טאקע אזוי טאָן". און ער גייט זיך ווייטער אוועק.
אויף מאָרגן אין דער פרי, נאָך דער קאלטער באַד, גייט
זיך אזוי דער נאר אויף דער גאס, דערזעט ער, א יידענע
טראַגט א קאַשיק מיט הייסניקע זעמעלעך און עס גייט
א פארע.

מייןט ער, עס ברענט. כאפט ער אן עמער וואסער און
הייבט אן לעשן די זעמעלעך. האָט אים די יידענע גוט אָן-
געפאטשט דערפאר און אראָפגעכאפט ביי אים דאָס
היטל. לויפט ער אהיים צום קייסער אָן א היטל:

— „טאַטע, כּדאַב געזען א יידענע מיט זעמעלעך און
ס'איז געגאנגען א פארע, האָב איך גענומען אן עמער
וואסער און געלאָשן, האָט זי מיר אָנגעפאטשט און
אראָפגעכאפט מיין היטל!" איז שוין דער קייסער געוואָרן
אין בעס, האָט ער גענומען שרייען אויף אים:

— „דו נאר! אז מען זעט אן אַרעמע יידענע מיט זעמע-
לעך, קויפט מען פאר א קאַפיקע א זעמעלעך". — „גוט",
זאָגט דער נאר, „נאָך א מאָל וועל איך טאקע אזוי טאָן".
און ער גייט זיך ווייטער אוועק.

גייט ער, גייט ער, דערזעט ער ווי א מיסט-פירער
גראבלט זיך עפעס אין שמוץ, זאגט ער צו אים: „פאר-
קויף מיר פאר א קאפיקע!“ — „אך, מיט דעם גרעסטן
פארגעניגן, זאגט דער מיסט-פירער, „פאר א קאפיקע קען
איך דיר פארקויפן א פולן וואַגן.“ לויפט שוין דער נאר
אהיים צום קייסער מיט א שמחה: „טאטע, כיהאב גע-
כאפט א מציאה!“ און ער דערציילט אים וואָס דער מיסט
פירער האָט געזאָגט. אז דער קייסער האָט דאָס דער-
הערט, איז ער שוין אויף אן אמת אין כעס געוואָרן און
האָט דעם נאר ארויסגעטריבן פון שטוב.

א פלעקל אריין,

א פלעקל ארויס —

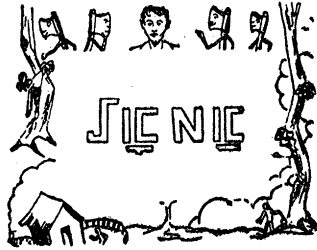
די מעשה איז אויס!

א פלעקל ארויס,

א פלעקל אריין —

די מעשה איז גאָר פיין!

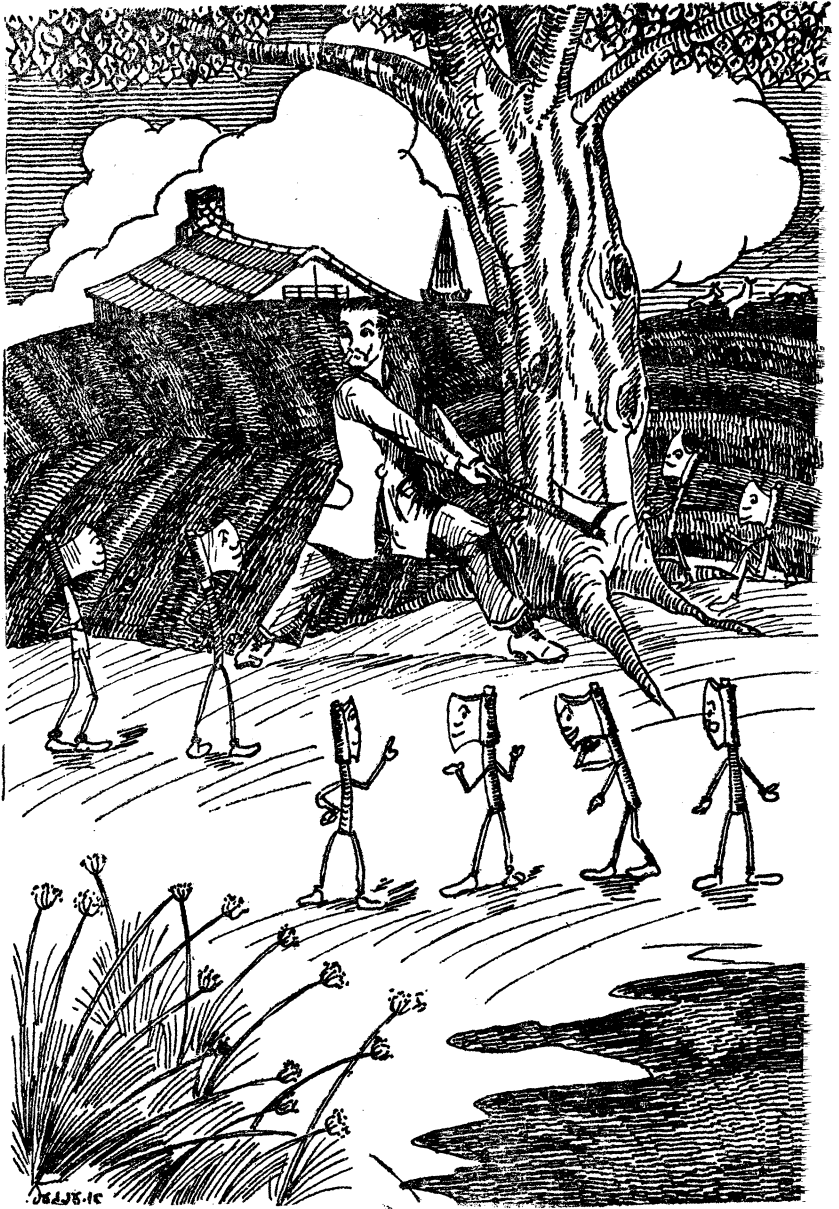
א לינג'מעשהלע

זיינען געווען דריי ברידער, צוויי בלינדע און איי-
נער האָט גלאַט נישט געזען. זיינען זיי געגאנגען און גע-
גאנגען ביז זיי זיינען פארקראַכן אין אַ שיטער-געדיכטן
וואַלד אריין, אזוי אז פון איין בוים צום אנדערן איז געווען
א האַלבער מייל ווייט. גייענדיק אזוי אין וואַלד זיינען זיי
הונגעריק געוואָרן, האָבן זיי פּלוצים דערזען דריי קאַטש-
קעס: צוויי ווייסע און איינע אַ קלאַרע, האָבן זיי געוואַלט
צוגיין כאַפּן, זיינען די קאַטשקעס אַנטלאָפּן. זיינען זיי
ווייטער געגאנגען, האָבן זיי דערהערט, ווי אויף אַ בוים
זינגען געבראַטענע פייגל, האָבן זיי באַשלאָסן אַרויפצו-
גיין אויפן בוים און אַראָפּנעמען די פייגל.

איז איינער אַרויפגעגאנגען און האָט זיך אָנגעגעסן
מיט די געבראַטענע פייגל, און אז ער האָט געוואַלט אַ-
רונטערגיין, האָט ער געזען, אז ער איז צוגעוואַקסן צום
בוים. האָט ער געקלערט ווי אזוי זאָל ער אַרונטערגיין?
האָט ער פון דער ווייטנס דערהערט ווי אַ האַלצהעקער
האַקט האַלץ אין וואַלד, איז ער צוגעגאנגען צום האַלצהע-

קער און האָט אים געבעטן ער זאל אים באַרנג די האק,
כדי ער זאל זיך אָפהאקן פון בוים. האָט אים דער האַלצ-
העקער אויסגעבאַרנט די האק, און אזוי ווי ער האָט גע-
געבן דעם ערשטן האק, האָט די האק געהאט ניין העקע-
לעך און איין האק-הענטל. האָט ער זיך זייער דערשראָקן,
האָט ער די ניין העקעלעך מיטן האק-הענטל אראָפגע-
טראָגן צום גוי. האָט זיך דער גוי זייער דערפרייט דערמיט
און האָט געזאָגט: „א מאַרנע זאך“, זינט די האק האָט גע-
האט העקעלעך, האָט זי נאָך קיינמאָל נישט געהאט קיין
האק-הענטלעך“. פאר גרויס פרייד האָט אים דער גוי דער-
פאר געגעבן א מתנה א העקל מיט א האק-הענטל. האָט
ער זיך גענומען דאָס העקל און האָט זיך דאָס אריינגע-
שטעקט אין רימען אויף דער פלייצע און איז אוועקגעגאנג-
גען. גייענדיק אזוי האָט ער געדארפט אריבערשפרינגען
איבער א גראָבן, און ווען ער האָט געגעבן א שפרונג
אריבער איבערן גראָבן, האָט אים א פערד געגעבן א כאפ
אויף און ס'האָט מיט אים אָנגעהויבן צו לויפן. און אזוי
לויפנדיק האָט די האק אזוי לאנג געהאקט דעם פערד
אויף דער פלייצע, ביז ס'האָט עס איבערגעהאקט אויף
צוויי. און אז ער האָט זיך געגעבן א קוק אום, האָט ער דער-
זען ווי דער הינטערשטער טייל פונם פערד שטייט און
פאשעט זיך און ער רייט בלויז אויפן פאָדערשטן טייל.
איז ער צוריקגעריטן און האָט אויסגעהאקט א יונגע ווער-
בע און האָט אריינגעשטעקט די ווערבע אין הינטערשטן

און אין פאָדערשטן טייל פונם פערד און או ער האָט
פארדיכט דאָס פערד, איז ער ווייטער געריטן.

ס'איז געווען אין חודש מאי, האָט די ווערבע זיך צעבליט
און ס'איז אויסגעוואַקסן דערפון א בויס ביז אין הימל
אַריין. האָט ער דערהערט, אז אויפן הימל איז א יוד.
האָט ער זיך געקלערט: „מדארת ארויפגיין זען, וואָס סע
טוט זיך עפעס אויפן הימל“. אָבער ווען ער איז ארויפגע-
קומען אויפן הימל, האָט ער דערזען, אז ס'איז שא שטייל,
א פוסטער הלום. האָט ער זיך אָנגעהויבן ארומצודרייען
אויפן הימל ביז ער איז הונגעריק געוואָרן. איז ער ארומ-
געגאנגען זוכן, ווו מען קריגט עפעס צו עסן. האָט ער דער-
זען עס שטייט אַ קעסל מיט קאשע, האָט ער זיך אָנגע-
געסן. און אז ער איז פארטיק געוואָרן מיטן עסן, איז ער
געגאנגען ווייטער, האָט ער דערזען, אז עס שטייט אַ
קעסל מיט מילך. האָט ער זיך געקלערט: „א, ווען איך
זאָל אָבער געווען האָבן די מילך פריער, וואָלט איך דאָך
געווען געהאט קאשע מיט מילך!“ און אז ער איז זאט גע-
וואָרן פון דער קאשע מיט מילך, האָט ער זיך אָנגעהויבן
ארומצודרייען איבערן הימל ביז ס'איז אים שטארק לאנג-
ווייליק געוואָרן. האָט ער זיך געקלערט: „א, ווען איך
קריג נאָך עפעס אן ארבעט אויפן הימל, וואָלט שוין גע-
ווען נאָר גוט!“ און אזוי שפאצירנדיק האָט ער באגעגנט
א יוד, זאָגט ער צו אים: „א, שלום-עליכם, רב יוד! וואָס
מאַכט איר עפעס? וואָס טוט א יוד? צי האָט איר פרנסה?“

האַט אים דער ייד דערציילט, אז ער איז דא א גיהנום-
שמש און אז ער קען אים אויך געבן אן ארבעט, ער וועט
אים מאכן פאר אן אויפועער איבערן גיהנום. זאגט ער:
„גוט!“ האט אים דער גיהנום-שמש גענומען און אוועק-
געפירט אין גיהנום אריין און האט אים אָנגעזאָגט: „נא,
אַט, האַסטו דיין אַרבעט! נא דיר האַלץ און סמאַלע, די
נגידים זאַלסטו געבן א סך האַלץ און סמאַלע און די קבצ-
נים ווייניקער!“ אז דער גיהנום-שמש איז אוועקגעגאנגן-
גען. האט ער זיך געקלערט: „הער נאָר א חכמה פון
גיהנום-שמש! די נגידים, וואָס אויף יענער וועלט איז זיי
ווארעם געווען דאָס גאַנצע לעבן, הייסט ער דאָ אויך
געבן א סך האַלץ, און די קבצנים, וואָס האָבן געפרוירן
אויף יענער וועלט, הייסט ער געבן ווייניק האַלץ? ניין,
כזועל בעסער טאָן פאַרקערט, און ער האַט אזוי געטאָן.
אַבער אז דער גיהנום-שמש איז צוריקגעקומען און האַט
דאָס דערזען, האַט ער געמאַכט א גוואלד און האַט אים
אַפגעזאָגט פון דער אַרבעט.

איז ער צוריק אוועק אין די הימלען און האַט זיך אָנגע-
הויבן ארומצורדייען ביז ס'איז אים געוואָרן שטאַרק
לאַנגווייליק און ער האַט זיך פאַרבענקט צוריק אויף דער
וועלט אראָפּ. אַבער וואָס טוט מען דאָ? ווי אזוי גייט מען
צוריק ארונטער? איז אַבער זיין גליק געווען, וואָס ס'איז
געווען ווינטער, האַט ער געגעבן א שפיי אַרונטער פונעם
הימל איז דער שפיי גלייך אראָפּ ביזן קוימען פונעם באָד

און איז פארפרוירן געוואָרן און ס'איז געוואָרן דערפון א
שטעקן. האָט ער זיך אָנגעכאַפּט אָן דעם שטעקן און האָט
זיך אַזוי אַרונטערגעגליטשט פּונם הימל גלייך אין גאָר
אריין.

רב עזריאל מיזן בער

געווען אמאל א ייד א גוטער און פרומער, און מען האט אים גערופן רב עזריאל דער שבת-דיטער, ווייל אלע מאל ווי נאָר עס פלעגט קומען פרייטיק ביימאָגן, פלעגט ער אוועקווארפן אלע זיינע ארבעטן, פלעגט זיך וואשן און אויספוצן שבתדיק, פלעגט זיך נעמען צום דאוונען און צום לערנען, צו זאָגן און זינגען שבתדיקע זמירות-געזאנגען. און אזוי פלעגט ער זיך פירן א גאנצן שבת ביז שבת צו נאכט.

— מאכט זיך איין מאל — רב עזריאל דארף זיך לאָזן אין א ווייטן וועג אריין. און קיין באנען זיינען נישט גע- ווען און קיין אויטאָמאָבילן זיינען נישט געווען, — פלעגט מען פאָרן מיט פערד און וועגענער. שפאנט רב עזריאל איין זיין פערד אין וואָגן, לייגט אָן א פולן וואָגן מיט היי און שטריו, מיט עסן און טרינקען אויף א גאנצע וואָך, און ער זאָגט אָן אין שטוב, אז מיט גאָטס הילף וועט ער פונקט פרייטיק זיין צוריק.

פאָרט רב עזריאל אָפּ א טאָג מיט א נאָכט, טוט אָפּ אלע זיינע געשעפטן און ער לאָזט זיך פאָרן צוריק אהיים. פאָרט מען גיך, מען איילט זיך אהיים אויף שבת. ציט זיך דער וועג דורך א וואלד. פאָרט מען און מען פאָרט און נישטאָ קיין סוף פון וואלד. דאָ האָט געדארפט זיין אַ קרעטשמע פאר דורכפאָרער, און מען זעט זי נישט. דאָרטן האָט געדארפט זיין א שטעמל מיט יידן

און נישטאָ; א דערפֿל מיט גויים — און אויך נישטאָ.
פארשטייט שוין רב עזריאל אז ער האָט דעם וועג פאר-
לאָרן און ער בלאַנדזשעט וואַלד איין און וואַלד אויס,
און ער ווייסט נישט וווּ ער איז. בעט ער נאָר איין זאך
ביי גאָט — ער זאָל קומען אויף שבת אהיים צו זיין ווייב
און צו זיינע קינדער. און אָט איז שוין אַריבער נאָך א
טאָג מיט א נאכט, — און צום לאַנגן וועג נעמט אַלץ
קיין סוף נישט. און אָט איז שוין פרייטיק, און רב עזריאל
שלעפט זיך נאָך אַלץ מיט זיין פארמאטערט פערדל
דורך דעם גרויסן און געדיכטן וואַלד אָן א סוף און אָן
א ברעג. ער גיט א קוק אויפן הימל — עס איז שוין האַל-
בער טאָג — די זון שטייט אים אין מיטן הימל און שיינט
דורך די געדיכטע צווייגן פון די ביימער.

— פארפאלן. — טראכט ער זיך — גאָט האָט נישט
געוואָלט מיך ברענגען אהיים אויף שבת, וועל איך דאָ
אין מיטן וואַלד שבת האַלטן. שפאנט ער אויס דאָס
פערד און בינדט עס צו צו אַ בוים ער זאָל זיך אויסרוען
פארן שבת און עסן דאָס פרישע גרינע גראָן וואָס
שמעקט אַזוי געשמאק לכבוד שבת. זיין גאָלד מיטן
זילבער האָט ער באהאַלטן אין דער ערד אונטער א
שטיין, און אַליין געפינט ער א קליין ריטשקעלע מיט
קלאָרן וואסער, וואשט ער די הענט, זעצט זיך אויף א
שטיין און ער נעמט זיך לערנען פון א ספר וואָס ער
האָט געהאַט מיט זיך. לערנט ער אַזוי און ער פאַרגעסט
נאָר אז ער איז נישט אין דער היים, נאָר אין מיטן פון

א וואלד אן אן אנהייב און אן א סוף. און ווי ער זינגט אזוי די זמירות-געזאנגען פון ערב שבת, דוכט זיך אים אז אויבן איבער אים אין די צווייגן פון די ביימער זינגען מיט אים צוזאמען אויך די פייגל. הייבט ער אויף דעם קאפ און ער דערזעט: נישט ווייט פון אים צווישן די ביימער שטייט א שטיבעלע און פון קוימען גייט א רויך — א סימן — מענטשן וויינען דארטן און מען הייצט דעם אויוון. דערפרייט ער זיך, גייט צו און קלאפט אן אין אלטן טויערל. גייט ארויס אן אלטינקע פרוי מיט א צעקנייטשטן פנים און זי פרעגט אים:

— וואס ווילסטו דא, ייד, אין דעם נישט גומן אָרט?

— קען דאָ ביי דיר אין שטיבעלע א ייד שבת האל-
טון? עסן און טרינקען האָב איך אייגענע גענוג, און א
מתנה פאר דיר וועט אויך זיין פאר דיין גוטסקייט.

— ניין, ייד, בעסער אנטלויף פון דאנען. דאָס שטי-
בעלע איז נישט מיינס. איך בין דאָ א געפאנגענע פון די
זיבן גולגנים וואָס וויינען דאָ אין דעם נישט גומן אָרט.
זיי וועלן באלד קומען וועלן זיי דיין גאלד צונעמען און
דיך וועלן זיי טייטן און פאַר די ווילדע וועלן אין וואַלד
אוועקווארפן.

— ניין, אלטיטשקע, א דאנק דיר פאר דיין גוטסקייט,
אבער אנטלויפן קען איך נישט: עס איז שוין שבת, און
אום שבת פאַר איך נישט.

גייט ער צוריק צו זיין שטיין און ער זעצט זיך ווידער
לערנען און דאוונען און ער פארגעסט זיך ווידער פון

זיין אומגליק. ערשט — ער הערט שלעכטע געזאנגען
זינגט מען. ער גיט א קוק — זיבן גולנים גייען גלייך צו
אים און דער קלענסטער פירט אויף א לאנגער קייט א
בער.

— ייד, דערלאנג דיין געלט אהער! — האָט אויסגע-
שריען דער עלטסטער גולן.
. . . דיין געלט אהער! האָט אָפּגעהילכט אין אלע
זייטן פון וואַלד.

און רב עזריאל בעט ביי גאָט שטילערהייט און ער
ענטפערט די גולנים:

— מיט מיר קענט איר טאָן וואָס איר ווילט, נאָר מיין
געלט קען איך געבן ערשט מאַרגן ווען דער שבת וועט
אוועק. אום שבת רייד איך נישט וועגן געלט.

די גולנים האָבן זיך כאַטראַכט און געזאָגט:
אז מיר וועלן אים איצט הרגענען, וועלן מיר דאָס
געלט נישט געפינען, טאָ זאָל ער לעבן ביז זיין שבת
וועט אריבער.

וועסט סיי ווי פון אונדז נישט אנטלויפן, און זיי האָבן
אוועקגעשטעלט זייער בער לעבן רב עזריאל אים צו
היטן, און אליין זיינען זיי אריין אין שטיבל. רב עזריאל
וויל וויינען, אָבער אום שבת טאָר מען נישט וויינען,
האלט ער זיך איין. דאוונט ער אָפּ דעם פרייטיקצונאכ-
טיקן דאוונען, זאָגט צו זיך אליין „גוט שבת“, וואַשט די
הענט, נעמט פון וואָגן שבתדיקע חלה און ער מאַכט
קידוש, שניידט אָפּ פאר זיך א מוציא חלה און שניידט

אָפּ נאָך אַ מוציא און ער גיט דעם בער, זיין הימער. דער
בער האָט געגעסן די שבתדיקע חלה צוזאמען מיט רב
עזריאל און ער האָט זיך צוגערוקט אַ מראָט גענטער
צו אים. און אז רב עזריאל האָט נאָך זיין עסן געזונגען
זיינע שבתדיקע זמירות-געזאנגען איז דער בער גע-
שטאנען אויף די הינטערשטע פיס און אויך מיטגע-
ברומט. און אזוי איז אויך געווען שבת אין דער פרי ביים
עסן און אזוי שבת-בייטאָג צו דער דריטער סעודה. און
שבת צונאכט צו הברלה איז שוין דער בער געשטאנען
נאָך נאָנט לעבן רב עזריאל און געטרונקען מיט אים
פון דעם הברלה-וויין.

רב עזריאל נעמט זיך איצט וויינען און בעטן ביי
גאָט ער זאָל כאָטש קומען צו קבר ישראל און דער בער
שטייט און ברומט אויך לעבן אים. ערשט די גולגום
גייען מיט זייערע העק. גייט צו דער ערשטער גולן און
וויל אָפּפירן דעם בער אָן א זייט, ערשט דער בער גיט
אים א כאַפּ, א הייב אויף אין דער לופטן און א שליידער
ווייט ווייט, אויף יענער זייט וואָלד. גייט שוין דער צוויי-
טער גולן, כאַפּט אים דער בער און שליידערט אים
ארויף אויף א שפיץ בוים, אז ער קען נישט אראָפּ. און
אזוי דעם דריטן, דעם פערטן, דעם פינפטן דעם זעקסטן.
און דעם זיבעטן.

נעמט רב עזריאל זיין געלט פון באהעלטעניש ארויס,
הייבט אָן גאָט דאנקען און לויבן, און ער שפאנט איין
אויף גיך דאָס פערד וואָס האָט זיך גוט אויסגערומט דעם

גאנצן שבת און ער לאזט זיך פארן. ערשט דער בער
גייט פארויס אויף צוויי פיס, מיט איין לאפע האלט ער
דאס פערד ביים צוים און ער פירט. און רב עזריאל ווייסט
שוין אז גאט האט אים א נס געמאך, זיצט ער אין שליטן
און האלט אין איין זינגען לויב געזאנגען צו גאט.

אריבער די נאכט, עס נעמט ווערן מאג, ערשט ער גיט
א קוק — זיין שטעמל. און די מענטשן פון שטעמל
שטייען אויף, זיי גיבן א קוק: ר' עזריאל, וואס זיי האבן
געמיינט אז ער איז שוין טויט, פארט זיך אין זיין וואגן
און א גרויסער בער פירט זיין פערד גלייך צו אים אין
שטוב אריין. און פון דעמאלט אן האט מען שוין גערופן
נישט רב עזריאל דער שבת-הימער, נאר מען האט אים
גערופן — רב עזריאל מיט דעם בער.

און רב עזריאל האט גומל געבענמשט,

געמאכט א סעודה א גרויסע,

דאס גאנצע שטעמל פאררופן.

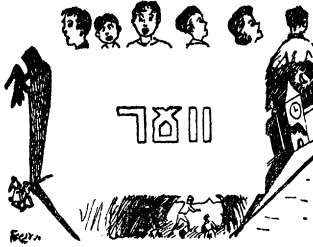
מען האט געטרונקען און געגעסן

און אן גאט נישט פארגעסן.

מיר זיינען דארטן געווען אויך,

און געגעסן לאקשן מיט זיך.

נאַנטע קאָזאַק

גייט עס ווי אַ בלינדער,
און פרעגט ביינאכט אויף קינדער
וואָס וויינען אין די וויגן,
און ווילן שטייל נישט ליגן? ...
דאָס איז דאָך נאַנטע קאָזאַק.
וואָס בלאָזט זיך ווי אַ בלאָז-זאַק,
און גייט אין רויטע הויזן,
און טראַגט אַ האַק אַ בלוין.
ער האָט צוויי הויקער-פלייצעס,
און עסט אויף צוועלף חמוציאַס,
און טרינקט פון דרייצן גלעזער,
און האָט דריי לאנגע געזער,
צוויי הענט צו זיבן פינגער,
דריי קעפּ מיט ניין צינגער,
זעקס וואַנצעס, לאנג און שפיציק,
צוועלף אויגן, רויט און בליציק,
צוויי פיס צו דרייסיק איילן.

און ווינט אין טיפע היילן.
און ווי עס קומט ביינאכט נאָר,
און טיר און לאָדן פאַרמאַכט נאָר,
דאן נעמט ער האק און מעסער,
און מאכט זיי גרויס און גרעסער,
און שארפט זיי גוט און בעסער,
פאַרווארפט זיי אויף די פלייצעס,
שפאנט איין דריי וועלף אָן לייצעס,
פאַרויס צוויי גראַבע דייטשן,
צוויי שלאַנגען פאַר צוויי בייטשן,
צוויי בערן פון די זייטן,
און לאַזט פון וואַלד זיך רייטן.
און ווי ער קומט צום שטעטל,
נעמט ער ארויס א צעטל,
און לייענט ווי א בלינדער
די נעמען פון די קינדער,
וואָס וויינען אין די וויגן,
און ווילן שמיל נישט ליגן.
דאן עפנט ער די מאַרבע,
און גיט פון פלאַש א שאַרבע
און לאַזט זיך גיין געבויגן
מיט זוכנדיקע אויגן:
ברייבט שטיין ביי יעדן טויער,
און טוליעט צו אן אויער,
און קלאַפט אָן ווי א בלינדער:

„דאָ וויינען קליינע קינדער?
 דאָס בין איך, גאַנטע קאַזאַק,
 איך בלאָז זיך ווי אַ בלאָז-זאַק.
 און גיי אין רויטע הויזן,
 און טראָג אַ האַק אַ בלוזן,
 איך האָב צוויי הויקער פֿלייצעס,
 און עס אויף צוועלף המוציאס,
 און טרינק פֿון דרייצן גלעזער,
 און האָב דריי לאַנגע געזער,
 צוויי הענט צו זיבן פינגער,
 דריי קעפּ מיט ניין צינגער,
 זעקס וואַנצעס, לאַנג און שפיציק,
 צוועלף אויגן, שאַרף און בליציק,
 צוויי פיס צו דרייסיק איילן,
 און ווויזן אין טיפע היילן,
 און בורטשע ווי דריי בערן,
 דאָס קום איך וויינען הערן
 די קינדער אין די וויגן,
 וואָס ווילן שטייל נישט ליגן.
 און ווי נאָר קינדער הערן
 אַ בורטשען פֿון דריי בערן:
 איז נעמען זיי זיך שרעקן,
 און איבערן קאַפּ פאַרדעקן,
 און בלייבן שוויגן אלע,
 און בעטן נישט קיין חלה,

און ווילן נישט קיין פייער,
און ווערן ליב און טייער,
איז נעמט זיך גאנטע קאזאק,
וואס בלאזט זיך ווי א בלאז-זאק,
און לאזט זיך ווי א בלינדער,
צו זוכן אנדערע קינדער. —
נאך טאָמער וויינען אלע,
און בעטן דוקא חלה,
און ווילן דוקא פייער,
און זיינען גרויסע שרייער, —
דאן ווערט ער שטארק אין כעס,
און בילט און מאכט העוויות,
און גיט א רוה דריי שדים,
און מאכט א לאך אין בוידעם,
און כאפט די שלעכטע קינדער,
און טראַגט זיי ווי א בלינדער
און ברענגט זיי אין די היילן,
און הייסט זיי בולבעס שיילן.
דאן קאָכט ער אויף א קעסל,
טרינקט בראַנפן פון א פעסל,
און נעמט די מעסער שאַרפן,
און הייבט אַן גורל וואַרפן,
פארשפארט די טיפע היילן,
און וויל זיי אלע קוילן.
און ווי די קינדער זעען,
וואָס דאָ וועט באלד געשען.

וואס ס'וועט פון זיי באַלד ווערן
פאַרניסן זיי פיל טרערן,
און הייבן אָן אים גלעטן
און האַרצעדיק צו בעטן:
„דו גוטער, גאַנטע קאַזאַק,
וואָס בלאָזט זיך ווי אַ בלאָז-זאַק,
דו האָסט דאָך רויטע הויזן,
און טראָנסט אַ האַק אַ בלוין.
דו האָסט צוויי שיינע פלייצעס,
און עסט אויף צוועלף המוציאס,
און טרינקסט פון דרייצן גלעזער,
און האָסט דריי לאַנגע געזער.
צוויי הענט צו זיבן פינגער,
דריי קעפּ מיט ניין צינגער,
זעקס וואַנצעס לאַנג און שפיציק,
צוועלף אויגן רויט און בליציק,
צוויי פיס צו דרייסיק איילן —
צי דאַרפסטו דען אונדז קוילן?
מיר זיינען גוטע קינדער,
און דו ביסט ווי אַ בלינדער,
מיר וועלן מיט דיר לעבן,
און העמדעלעך דיר וועבן,
און קישעלעך דיר נייען,
און בלימעלעך דיר זייען,
מיר וועלן מער ניט וויינען,

און מעשהלעך דיר לייענען.
 און עסן דיר דערלאנגען,
 פארוויגן מיט געזאנגען".
 דערהערט עס גאנטע קאזאק,
 בלאזט אן זיך ווי א בלאז-זאק,
 און ווערט אזא מין גוטער,
 און גיט זיי ברויט מיט פוטער,
 און גלעט זיי אויף די קעפלעך,
 און גיט זיי זיבן טעפלעך,
 און הייסט זיי קאכן קרעפלעך,
 און הייסט די בעט צובעטן,
 און הערט ניט אויף זיי גלעטן.
 נו, קאכן זיי אים קרעפלעך,
 און וואשן אויס די טעפלעך,
 און בעטן אויס די בעטן,
 און וויגן אים און גלעטן,
 און ווי ער הייבט אן שלאפן,
 גענומען און אנטלאפן.
 געלאפן איבער וועלדער,
 געלאפן איבער פעלדער,
 געשוומען איבער ימען,
 געקומען צו דער מאמען.
 פון גאנטען ניט געטראכט מער,
 און נישט געוויינט ביינאכט מער.

אַבער קינדער זיינען מיר

ווער מיר זיינען, זיינען מיר,
אַבער קינדער זיינען מיר
וואָס מיר טוען, טוען מיר.
אַבער לערנען, לערנען מיר.

ווער מיר זיינען, זיינען מיר,
אַבער קינדער זיינען מיר
וואָס מיר טוען, טוען מיר.
אַבער זינגען, זינגען מיר.

ווער מיר זיינען, זיינען מיר,
אַבער קינדער זיינען מיר
וואָס מיר טוען, טוען מיר.
אַבער שטיפן, שטיפן מיר.

ווער מיר זיינען, זיינען מיר,
אַבער קינדער זיינען מיר
וואָס מיר טוען, טוען מיר.
אַבער יום כּפור פּאַסטן מיר.

ווער מיר זיינען, זיינען מיר,
אַבער קינדער זיינען מיר
וואָס מיר טוען, טוען מיר.
אַבער מצה עסן מיר.

ווער מיר זיינען, זיינען מיר,
אבער קינדער זיינען מיר
וואס מיר טוען, טוען מיר.
אבער נדבות גיבן מיר.

הָאֵם הַשִּׁי אַרְאָפְנַעֲשִׁיקַט

הָאֵם הַשִּׁם יתְבַרַךְ אַרְאָפְנַעֲשִׁיקַט
א ביימעלע אַרְאָפ, א ביימעלע אַרְאָפ,
ביימעלע זאַל באַרעלעך וואַקסן.
ביימעלע וויל ניט באַרעלעך וואַקסן,
באַרעלעך ווילן ניט פאַלן.

הָאֵם הַשִּׁם יתְבַרַךְ אַרְאָפְנַעֲשִׁיקַט
יעקעלען אַרְאָפ, יעקעלען אַרְאָפ
יעקעלע זאַל באַרעלעך רייסן,
יעקעלע וויל ניט באַרעלעך רייסן
באַרעלעך ווילן ניט פאַלן.

הָאֵם הַשִּׁם יתְבַרַךְ אַרְאָפְנַעֲשִׁיקַט
א הינטעלע אַרְאָפ, א הינטעלע אַרְאָפ
הינטעלע זאַל יעקעלען בייסן
הינטעלע וויל ניט יעקעלען בייסן
יעקעלע וויל ניט באַרעלעך רייסן
באַרעלעך ווילן ניט פאַלן.

הָאֵם הַשִּׁם יתְבַרַךְ אַרְאָפְנַעֲשִׁיקַט
א שטעקעלע אַרְאָפ, א שטעקעלע אַרְאָפ,
שטעקעלע זאַל הינטעלע שלאַגן
שטעקעלע וויל ניט הינטעלען שלאַגן
הינטעלע וויל ניט יעקעלען בייסן

יעקעלע וויל ניט בארעלעך רייסן
בארעלעך ווילן ניט פאלן.

האט השם יתברך אראפגעשיקט
א פייערל אראפ, א פייערל אראפ,
פייערל זאל שטעקעלען ברענען.
פייערל וויל ניט שטעקעלען ברענען
שטעקעלע וויל ניט הינטעלען שלאגן
הינטעלע וויל ניט יעקעלען בייסן,
יעקעלע וויל ניט בארעלעך רייסן,
בארעלעך ווילן ניט פאלן.

האט השם יתברך אראפגעשיקט
א וואסערל אראפ, א וואסערל אראפ,
וואסערל זאל פייערל לעשן.
וואסערל וויל ניט פייערל לעשן,
פייערל וויל ניט שטעקעלען ברענען
שטעקעלע וויל ניט הינטעלען שלאגן,
הינטעלע וויל ניט יעקעלען בייסן,
יעקעלע וויל נישט בארעלעך רייסן,
בארעלעך ווילן ניט פאלן.

האט השם יתברך אראפגעשיקט
אן אקסעלע אראפ, אן אקסעלע אראפ,
אקסעלע זאל וואסערל מדינקען.
אקסעלע וויל ניט וואסערל מדינקען,
וואסערל וויל ניט פייערל לעשן

פייערר וויל ניט שמעקעלע ברענען
שמעקעלע וויל ניט הינטעלע שלאָגן,
הינטעלע וויל ניט יעקעלען בייסן
יעקעלע וויל ניט באַרעלעך רייסן,
באַרעלעך ווילן ניט פאלן.

האַט השם יתברך אַראָפּגעשיקט
א שוחטל אַראָפּ, א שוחטל אַראָפּ,
שוחטל זאַל אַקסעלען שעכטן.
שוחטל וויל ניט אַקסעלען שעכטן.
אַקסעלע וויל ניט וואַסערל טרינקען
וואַסערל וויל ניט פייערל לעשן,
פייערל וויל ניט שמעקעלע ברענען,
שמעקעלע וויל ניט יעקעלען שלאָגן,
יעקעלע וויל ניט באַרעלעך רייסן,
באַרעלעך ווילן ניט פאלן.

שיין בין איד שיין

א שיין מיידעלע בון איד.

בלויע זעקעלעך טראג איד.

געלט אין די מאַשן

וויין אין די פלאַשן

מעד אין די קריגעלעך.

קינדער אין די וויגעלעך.

שרייען ווי די ציגעלעך:

מע-מע-מע!

צען ברידער

צען ברידער זיינען מיר געוועזן.
האָבן מיר געהאַנדלט מיט לייַן.
איינער איז געשטאַרבן.
זיינען מיר געבליבן ניין.
אוי! שמערל מיט דעם פידל
טביה מיטן גאַס,
שפילט זשע מיר אַ לידל
אויפן מיטן גאַס!
אוי-אוי-אוי, אוי-אוי-אוי
שפילט זשע מיר אַ לידל
אויפן מיטן גאַס!

ניין ברידער זיינען מיר געוועזן,
האָבן מיר געהאַנדלט מיט פראכט
איינער איז געשטאַרבן
זיינען געבליבן אַכט.
אוי! שמערל מיט דעם פידל
טביה מיטן גאַס,
שפילט זשע מיר אַ לידל
אויפן מיטן גאַס!
אוי-אוי-אוי, אוי-אוי-אוי
שפילט זשע מיר אַ לידל
אויפן מיטן גאַס!

אכט ברידער זיינען מיר געוועזן,
האָבן מיר געהאַנדלט מיט דיבן,
איינער איז געשטאַרבן,
זיינען געבליבן זיבן.
אוי! שמערל מיט דעם פירל
טביה מיטן נאַם,
שפילט זשע מיר אַ לידל
אויפן מיטן נאַם!
אוי-אוי-אוי, אוי-אוי-אוי
שפילט זשע מיר אַ לידל
אויפן מיטן נאַם!

זיבן ברידער זיינען מיר געוועזן,
האָבן מיר געהאַנדלט מיט געבעקס,
איינער איז געשטאַרבן
זיינען געבליבן זעקס.
אוי! שמערל מיט דעם פירל
טביה מיטן נאַם,
שפילט זשע מיר אַ לידל
אויפן מיטן נאַם!
אוי-אוי-אוי, אוי-אוי-אוי
שפילט זשע מיר אַ לידל

זעקס ברידער זיינען מיר געוועזן,
האָבן מיר געהאַנדלט מיט שטרימף,
איינער איז געשטאַרבן

זיינען געבליבן פינה.
אוי! שמערל מיט דעם פידל
טביה מיטן באם,
שפילט זשע מיר א לידל
אויפן מיטן גאס!
אוי-אוי-אוי, אוי-אוי-אוי
שפילט זשע מיר א לידל
אויפן מיטן גאס!

פינה ברידער זיינען מיר געוועזן
האָבן מיר געהאנדלט מיט ביר,
אינער איז געשטאַרבן
זיינען געבליבן פיר.
אוי! שמערל מיט דעם פידל
טביה מיטן באם,
שפילט זשע מיר א לידל
אויפן מיטן גאס!
אוי-אוי-אוי, אוי-אוי-אוי
שפילט זשע מיר א לידל
אויפן מיטן גאס!

פיר ברידער זיינען מיר געוועזן
האָבן מיר געהאנדלט מיט בליי,
אינער איז געשטאַרבן
זיינען געבליבן דריי.
אוי! שמערל מיט דעם פידל
טביה מיטן באם,

שפילט זשע מיר א לידל
אויפן מיטן גאס!
אוי-אוי-אוי, אוי-אוי-אוי
שפילט זשע מיר א לידל
אויפן מיטן גאס!

דריי ברידער זיינען מיר געוועזן
האָבן מיר געהאנדלט מיט היי,
איינער איז געשטאַרבן
איז געבליבן צוויי.

אוי! שמערל מיט דעם פידל
טביה מיטן באַס,
שפילט זשע מיר א לידל
אויפן מיטן גאס!
שפילט זשע מיר א לידל
אוי-אוי-אוי, אוי-אוי-אוי
אויפן מיטן גאס!

צוויי ברידער זיינען מיר געוועזן
האָבן מיר געהאנדלט מיט ביינער,
איינער איז געשטאַרבן
איז געבליבן איינער.
אוי! שמערל מיט דעם פידל
טביה מיטן באַס,
שפילט זשע מיר א לידל
אויפן מיטן גאס!

אוי-אוי-אוי, אוי-אוי-אוי
שפילט זשע מיר א לידל
אויפן מיטן גאס!
איין ברודער בין איך מיר געוועזן
האָב איך געהאנדלט מיט שטיינער
בין איך אויך געשטאַרבן.
איז געבליבן קיינער.
אוי! שמערל מיט דעם פידל
טביה מיטן גאס,
שפילט זשע מיר א לידל
אויפן מיטן גאס!
אוי-אוי-אוי, אוי-אוי-אוי
שפילט זשע מיר א לידל
אויפן מיטן גאס!

שלאַף, שלאַף, שלאַף

שלאַף, שלאַף, שלאַף,

דער מאַמע וועט פאַרן אין דאַרף
וועט ער ברענגען אן עפעלע
וועט זיין געזונט דאָס קעפעלע.

שלאַף, שלאַף, שלאַף,

דער מאַמע וועט פאַרן אין דאַרף
וועט ער ברענגען אַ ניסעלע
וועט זיין געזונט דאָס פיסעלע.

שלאַף, שלאַף, שלאַף,

דער מאַמע וועט פאַרן אין דאַרף
וועט ער ברענגען אן ענטעלע
וועט זיין געזונט דאָס הענטעלע.

שלאַף, שלאַף, שלאַף,

דער מאַמע וועט פאַרן אין דאַרף
וועט ער ברענגען אַ העזעלע
וועט זיין געזונט דאָס נעזעלע.

שלאַף, שלאַף, שלאַף,

דער מאַמע וועט פאַרן אין דאַרף
וועט ער ברענגען אַ פייגעלע
וועט זיין געזונט דאָס אייגעלע.

האַב אײך אַ פאַר אַקסן, אַקסן

האַב אײך אַ פאַר אַקסן, אַקסן,
וואָס זײ בראַקן לאַקשן, לאַקשן.
אַך ווונדער איבער ווונדער
ווי די אַקסן בראַקן לאַקשן.
דאָס איז מיר אַ ווונדער!

האַב אײך אַ פאַר בערן, בערן,
וואָס זײ שטיבער קערן, קערן.
אַך ווונדער איבער ווונדער
ווי די בערן שטיבער קערן.
ווי די אַקסן בראַקן לאַקשן
דאָס איז מיר אַ ווונדער!
דאָס איז מיר אַ ווונדער!

האַב אײך אַ פאַר הינט, הינט,
וואָס זײ מאַכן טינט, טינט.
אַך ווונדער איבער ווונדער
ווי די הינט מאַכן טינט
ווי די בערן שטיבער קערן ...
ווי די אַקסן בראַקן לאַקשן.
דאָס איז מיר אַ ווונדער,
דאָס איז מיר אַ ווונדער ...

האַב אײך אַ פאַר ציגן, ציגן,
וואָס זײ קינדער וויגן, וויגן.

אך ווונדער איבער ווונדער

ווי די ציגן קינדער וויגן,

ווי די הינט מאַכן מינט ...

ווי די בערן שטיבער קערן,

ווי די ציגן קינדער וויגן

דאָס איז מיר אַ ווונדער,

דאָס איז מיר אַ ווונדער ...

האַב איך אַ פּאַר טויבן, טויבן,

וואָס זיי נייען הויבן, הויבן.

אך ווונדער איבער ווונדער

ווי די טויבן נייען הויבן

ווי די ציגן קינדער וויגן ...

האַב איך אַ פּאַר הענער, הענער,

וואָס זיי קלייבן שפענער, שפענער

אך ווונדער איבער ווונדער

ווי די הענער קלייבן שפענער

ווי די יטויבן נייען הויבן ...

הָאָב אֵיךְ מִיר אַ קלײַנעם מיכעלִקוּ

הָאָב אֵיךְ מִיר אַ קלײַנעם מיכעלִקוּ.

ווינט ער אין דער לאַנגער גאָס.

מאַכט ער מיר וואָס ער וויל

מאַכט ער מיר וואָס ער קען.

מאַכט ער מיר אַ פּייפּעלע.

פּיו־פּיו־פּיו, פּיו־פּיו־פּיו

מאַכט דאָס פּייפּעלע,

פּיו־פּיו־פּיו, פּיו־פּיו־פּיו

מאַכט דאָס פּייפּעלע!

הָאָב אֵיךְ מִיר אַ קלײַנעם מיכעלִקוּ.

ווינט ער אין דער לאַנגער גאָס.

מאַכט ער מיר וואָס ער וויל

מאַכט ער מיר וואָס ער קען.

מאַכט ער מיר אַ פּייקעלע.

טריבאַם-טריבאַם-טריבאַם-טריבאַם

מאַכט דאָס פּייקעלע

טריבאַם-טריבאַם-טריבאַם-טריבאַם

מאַכט דאָס פּייקעלע

הָאָב אֵיךְ מִיר אַ קלײַנעם מיכעלִקוּ.

ווינט ער אין דער לאַנגער גאָס.

מאַכט ער מיר וואָס ער וויל

מאַכט ער מיר וואָס ער קען.

מאַכט ער מיר אַ פּידעלע

מידעל-נידעל, מידעל-נידעל
מאכט דאָס פידעלע
מידעל-נידעל, מידעל-נידעל
מאכט דאָס פידעלע

האַב איך מיר אַ קליינעם מיכעלעקן.
ווינט ער אין דער לאַנגער גאַס.
מאכט ער מיר וואָס ער וויל
מאכט ער מיר וואָס ער קען.
מאכט ער מיר אַ צימבעלע
צים-בים-בים, צים-בים-בים
מאכט דאָס צימבעלע
צים-בים-בים, צים-בים-בים
מאכט דאָס צימבעלע

זיצן, זיצן זיבן קינדער

זיצן, זיצן זיבן קינדער
ביי א קוואל און ברונעם.
זאגט איינער צו דעם אנדערן
וואלט מיין טאטע קומען,
וואלט איך זיך פארשטעלט פאר א האז,
וואלט איך געשפרונגען איבערן גראז,
וואלט מיר וויל באקומען!
וואלט מיר וויל באקומען!

זיצן, זיצן זיבן קינדער
ביי א קוואל און ברונעם.
זאגט איינער צו דעם אנדערן
וואלט מיין טאטע קומען,
וואלט איך זיך פארשטעלט פאר א בער
וואלט איך געשפרונגען הין און הער
וואלט מיר וויל באקומען!
וואלט מיר וויל באקומען!
זיצן, זיצן זיבן קינדער

ביי א קוואל און ברונעם.
זאגט איינער צו דעם אנדערן
וואלט מיין טאטע קומען,
וואלט איך זיך פארשטעלט פאר א קאז
וואלט איך געשפרונגען איבערן פלאץ
וואלט מיר ווויל באקומען!
וואלט מיר ווויל באקומען!
זיצן, זיצן זיבן קינדער
ביי א קוואל און ברונעם.
זאגט איינער צו דעם אנדערן
וואלט מיין טאטע קומען,
וואלט איך זיך פארשטעלט פאר א בוי
וואלט איך געפלוניגן אהער און אהין
וואלט מיר ווויל באקומען!
וואלט מיר ווויל באקומען!

א רעמעניש

— דו מיידעלע, דו שיינס,
דו מיידעלע דו פיינס,
כװעל דיר עפעס פרעגן
א רעמעניש, א פיינס:
וואָס איז העכער פאר אַ הויז,
און וואָס איז פלינקער פאר אַ מויז?
— נאָרישער בחור, נאָרישער טראָפּ,
דו האָסט דאָך ניט קיין שכל אין דיין קאַפּ!
דער רויך איז העכער פאר אַ הויז,
אַ קאַז איז פלינקער פאר אַ מויז.
— דו מיידעלע, דו שיינס,
דו מיידעלע דו פיינס,
כװעל דיר עפעס פרעגן
א רעמעניש, א פיינס:
וואָס איז טיפער פאר אַ קוואַל,
און וואָס איז ביטערער ווי גאַל?
— נאָרישער בחור, נאָרישער טראָפּ,
דו האָסט דאָך ניט קיין שכל אין דיין קאַפּ!
די תורה איז טיפער פאר אַ קוואַל,
דער טויט איז ביטערער ווי גאַל!
— דו מיידעלע, דו שיינס,
דו מיידעלע דו פיינס,
כװעל דיר עפעס פרעגן

א רעטעניש, א פיינס:
וואס פאר א וואסער איז אן זאמד
וואסער מלך אונדז אן א לאנד.
— נארישער בחור, נארישער טראפ,
דו האסט דאך ניט קיין שכל אין דיין קאפ!
דאס וואסער פון אויג איז אן א זאמד
דער מלך פון קארטן איז אן א לאנד!
— דו מיידעלע, דו שיינס,
דו מיידעלע דו פיינס,
כיוועל דיר עפעס פרעגן
א רעטעניש, א פיינס:
וואסער מילנער איז אן א מיל,
און וואסער לעפל איז אן א שטיר?
— נארישער בחור, נארישער טראפ,
דו האסט דאך ניט קיין שכל אין דיין קאפ!
אן אפגעברענטער מילנער איז אן א מיל,
אן אפגעבראכענע לעפל איז אן א שטיר!

אונטער דעם קינדס וויגעלע

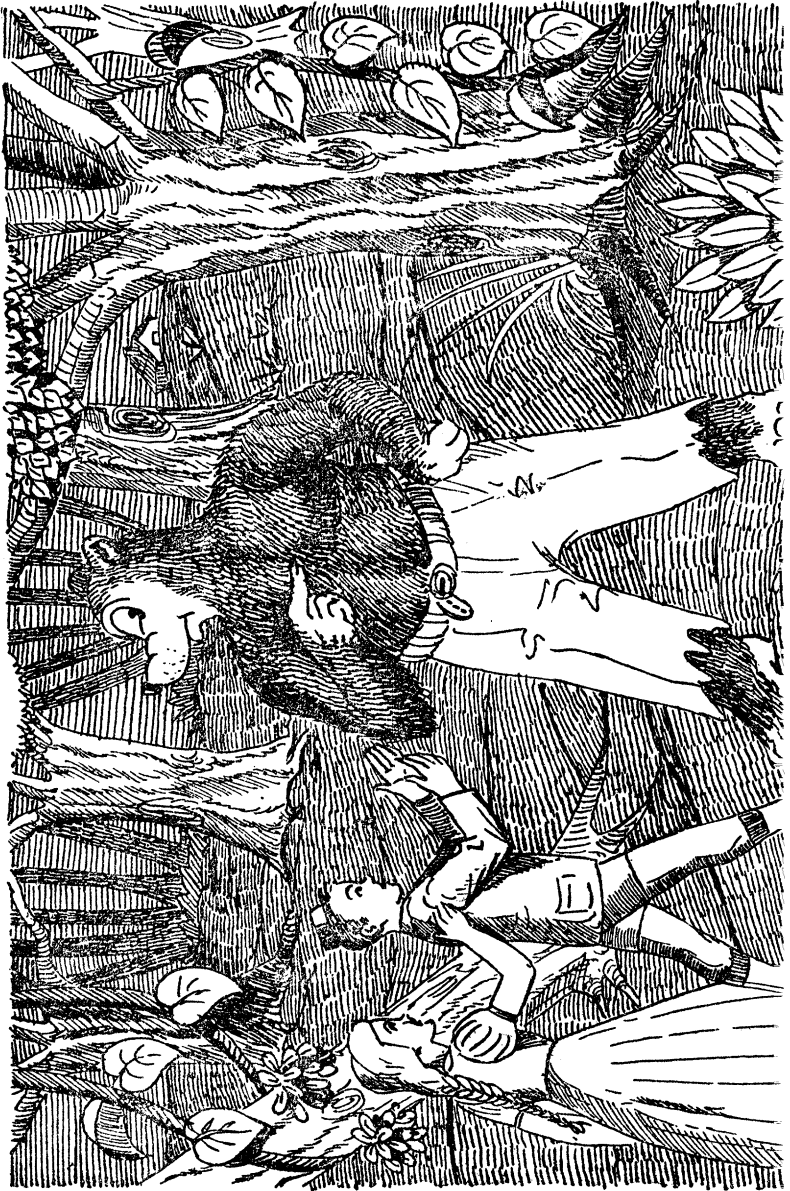
אונטער דעם קינדס וויגעלע
שטייט א קלאָר-ווייס ציגעלע.
דאָס ציגעלע איז געפאָרן האַנדלען.
ראַזינקעס מיט מאַנדלען.
ראַזינקעס מיט מאַנדלען זיינען זייער זיס, —
מיין קינד וועט זיין געזונט און פריש.
תורה איז די בעסטע סחורה
מיין קינד וועט לערנען תורה
ספרים וועט ער שרייבן
תורה וועט ער לערנען
א גוטער און א פרומער
וועט ער בלייבן.

עטעלע און מאַטעלע

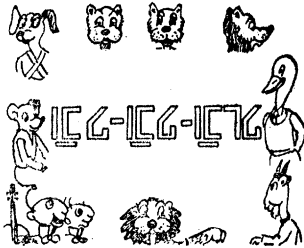

אמאל אן עטעלע,
אן עטעלע א שיינס
האַט זי געהאַט א ברודערל,
א מאַטעלע א קליינס.
אמאל, די מאמע איז אוועק
און ניט געקומען באַלד,
נעמט עטעלע מיט מאַטעלען
און גייט אוועק אין וואַלד.
געקומען זיינען זיי אין וואַלד
געבלאַנדזשעט הין און הער
באַגענגט זיי א בערעלע —
א גרויסער שוואַרצער בער.
— עטעלע מיט מאַטעלען,
וואָס טוט איר דאָ אין וואַלד?
צי האַט איר גאָר קיין מורא ניט?
איך וועל אייך אויפֿעסן באַלד.

— בערעלע, דו גוטינקער!
אוי, זע, ריר אונדז ניט אן —
די מאמע וועט דיר אויסכאקן
א קיכעלע מיט מאן.
גייט אוועק דאס בערעלע,
די קינדער בלייבן שטיין.
פינצטער ווערט אין וועלדעלע,
עס הערט זיך א געוויין.
מאמע, גוטע מאמעלע,
א קום צו אונדז צו גיין.
מאמע, זיסע מאמעלע,
א, נעם אונדז צו אהיים.

די חתונה פון דער קאץ

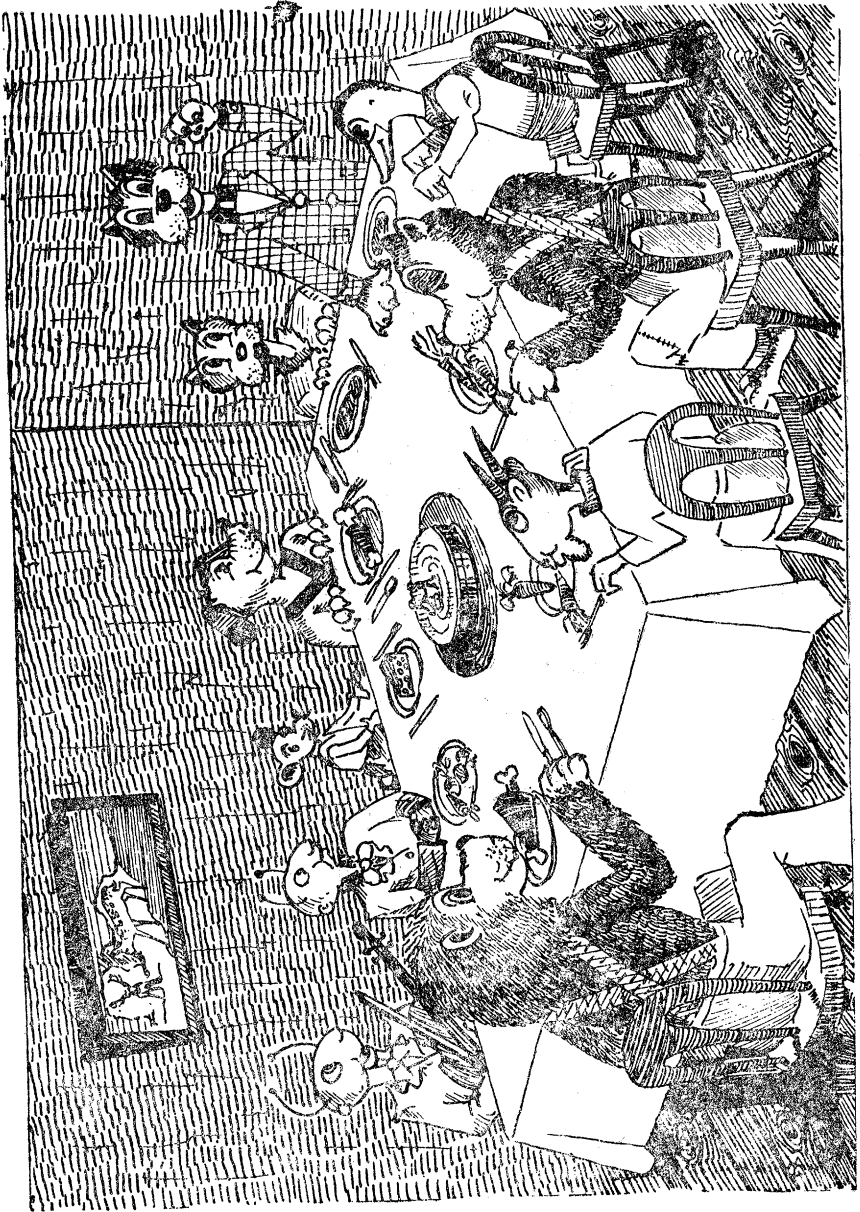

טרא-טא-טא און פיץ-פיץ-פאץ.
היינט האָט חתונה אונדזער קאץ.
אונדזער שיינע גרויע מירקע
מיטן שווארצן קאטער סירקע.
פארן קאטער האָט מען מורא —
מען זאגט ער איז א גוטע סחורה:
א גרויסער עם האָרץ
און דערצו א גרויסער פריץ.
איז טרא-טא-טא און פיץ-פיץ-פאץ
היינט האָט חתונה אונדזער קאץ.

פון אלע גאסן און הויפן
זיינען געקומען צו לויפן
אז אַקס, א בון, א שעפס, א ציג,
א גאנדי, א קאטשקע און א פליג.
דער חזיר מיט צוויי קינדער,
די בהמה מיט זעקס קינדער.

דעם בלינדן הינטל ראַבקע
האַט מען געפירט פאַר אַ לאַפּקע.
אפילו די גרויע מיזלעך
האַבן זיך באוויזן פון די הייזלעך,
איז טראַטאַטאַ און פיץ-פיץ-פאַץ
היינט האַט חתונה אונדזער קאַץ.

זיינען געקומען פירל שפילן.
דער חתן האַט געגעבן מיט די אייגלעך אַ גלאַנץ
און איז אוועק מיט דער כלה אַ טאַנץ.
און אז אלע האַבן זיך געזעצט אויף די ערמער,
האַט דער חתן געזאַגט אַ פאַר ווערטער:
„טייערע, ליבע מיינע געסט!
לאַזט אייך ווילגנין, טרינקט און עסט,
די שמחה איז ביי אונדז אַ גרויסע.
לאַמיר, ברידער, מאַכן אַ כּוּסח“.
און אז מען האַט געענדיקט עסן און טרינקען,
האַבן אלע גענומען טאַנצן און זינגען,
איז טראַטאַטאַ און פיץ-פיץ-פאַץ
היינט האַט חתונה אונדזער קאַץ.
איז טראַטאַטאַ און פיץ-פיץ-פאַץ
היינט האַט חתונה אונדזער קאַץ.

צ י פ ע ל ע

עס האט די קליינע ציפעלע
פארביסן מיט א ליפעלע:
— אוי, ציפעלע, וואָס וויינסטו —
אן עפעלע — דאָס מיינסטו?
— אוי, ניין, ניין, ניין —
ווער זאָגט עס, אז איך וויין?
עס האט די קליינע ציפעלע
פארקניפט דאָס מויל — א קניפעלע ...
— אוי, ציפעלע, וואָס וויינסטו —
צוויי עפעלעך — דאָס מיינסטו?
— אוי, ניין, ניין, ניין —
ווער זאָגט עס, אז איך וויין?
און ס'טרייסלט זיך איר קעפעלע
צוזאמען מיט איר צעפעלע ...
— אוי, ציפעלע, וואָס וויינסטו —
דריי עפעלאך — דאָס מיינסטו?
— אוי, ניין, ניין, ניין —
ווער זאָגט עס, אז איך וויין?
איך וויל א קוש — נישט מין

צ'יפ צאפ עמערל

צ'יפ, צאפ, עמערל,
קום צו מיר אין קעמערל,
כזועל דיר עפעס ווייזן, —
שיסעלעך פון אייזן,
מילך אין די קריגעלעך,
קינדער אין די וויגעלעך.
האלץ וועלן מיר האקן,
בולקעס וועלן מיר באקן,
טרינקען וועלן מיר וויין,
פריילעך וועלן מיר זיין.
וויין וועלן מיר טרינקען,
לידלעך וועלן מיר זינגען.
קרעפלעך וועלן מיר עסן, —
אין קיינעם נישט פארגעסן.

ווער עם ווייס - זאל ענטפערן

1.

ווער ווייס איינס?

— איינס ווייס איך:

איינס איז א קעפעלע
מיט א קליין צעפעלע.

2.

ווער ווייס צוויי?

— צוויי ווייס איך:

צוויי עקן האט א שטעקן.
איינס איז א קעפעלע
מיט א קליין צעפעלע.

3.

ווער ווייס דריי?

— דריי ווייס איך:

דריי עקן
האט א קעפל,
און און און
האט א שטעקן.
איינס איז א קעפעלע
מיט א קליין צעפעלע.

4

ווער ווייס פיר?
— פיר ווייס איד:
פיר עקו
דריי עקו
האַט א בעקו.
האַט א קרעפל,
צוויי עקו
האַט א שטעקו;
איינס איז א קעפעלע
מיט א קליין צעפעלע.

5

ווער ווייס פינף?
— פינף ווייס איד:
פינף פינגער
איז א כאפ,
פיר עקו
האַט א בעקו.
דריי עקו
האַט א קרעפל,
צוויי עקו.
האַט א שטעקו;
איינס איז א קעפעלע
מיט א קליין צעפעלע.

אין א שטעטל

אין א שטעטל שטייט א שטיבל

מיט א גרינעם דאך,

און ארום דעם שטיבל וואקסן

ביימעלעך א סך.

און דער טאטע און די מאמע

חנהלע מיט מיר,

ווינען דארטן אלע אין איינעם,

אלע, אלע פיר.

און דער טאטע האַרעוועט, האַרעוועט

אלע זיינע יאָרן,

און ער ברענגט אונדז שיינע זאכן,

ווען ער קומט צופאָרן.

ער ברענגט א פערדל, וואָס עס הירזשעט,

מיטן נאַמען מוציק;

ער ברענגט א הינטל, וואָס האווקעט, האווקעט,

מיטן נאַמען צוציק.

ער ברענגט א קאמשקע מיט א העלול,
גענרולעך — ווייס ווי שניי,
ער ברענגט א הינדל, וואס קוואַטשקעט, קוואַטשקעט,
ביז עס לייגט אן איי.

און ער ברענגט אונדז אויך א ציגל,
וואס טרייסלט מיט זיין בערדל;
שפאן איך איין די ציג אין וואַגן,
ווערט פון ציג א פערדל.

א י נ ה א ל ט :

5	זייט	דער רעטער
9	"	די רביצין מיט די אייניקלעך
15	"	דאס קוכעלע
20	"	דריי בערן
29	"	דאס גאלדענע קייקעלע
34	"	יענטעלע רויט-מענטעלע
39	"	מייזעלע גנב
44	"	א מעשה פון אן ארעמען און א רייכן ברודער
52	"	א מעשה פון א נאָר
58	"	א ליגן מעשהלע
64	"	רב עזריאל מיטן בער
70	"	גאַנטע קאַזאַק
77	"	אַבער קינדער זיינען מיר
79	"	האַט הש״י אַראַפֿגעשיקט
82	"	שיין בין איך שיין
83	"	צען ברידער
88	"	שלאָף, שלאָף, שלאָף
89	"	האַב איך אַ פֿאַר אַקסן
91	"	האַב איך מיר אַ קליינעם מיכעלקו
93	"	זיצן, זיצן זיצן זיצן ברידער
95	"	אַ רעמעניש
97	"	אונטער דעם קינדס וויגעלע
98	"	עמעלע און מאַמעלע
101	"	די חתונה פון דער קאַץ
104	"	ציפעלע
105	"	ציפּ צאַפּ עמערל
106	"	ווער עס ווייס — זאַל ענטפערן
108	"	אין אַ שמעטל